

Gmina Tyczyn

Nr 6 (588)
24.06 – 28.07.2018 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

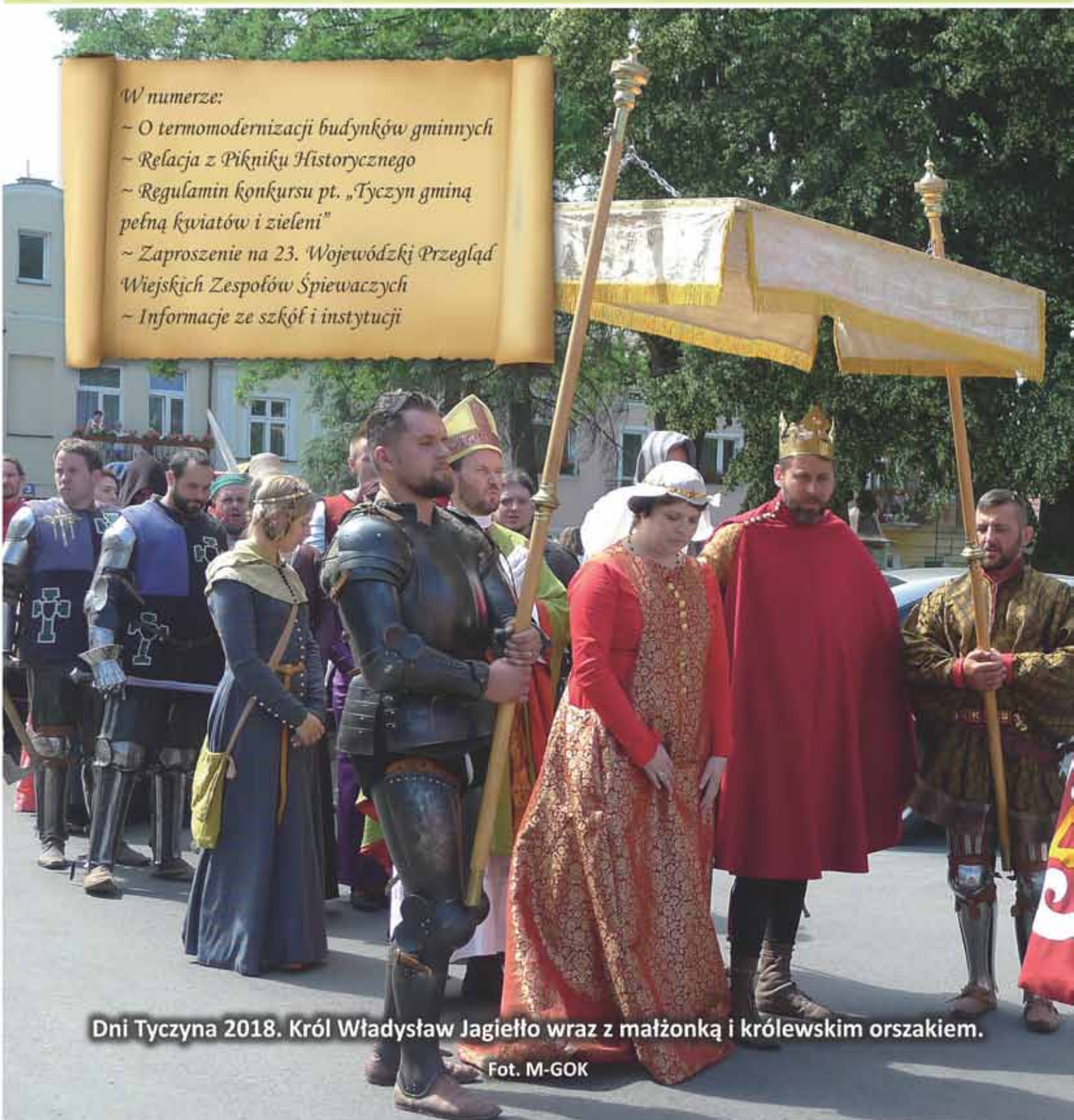
Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

W numerze:

- ~ O termomodernizacji budynków gminnych
- ~ Relacja z Pikniku Historycznego
- ~ Regulamin konkursu pt. „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”
- ~ Zaproszenie na 23. Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych
- ~ Informacje ze szkół i instytucji

Dni Tyczyna 2018. Król Władysław Jagiełło wraz z małżonką i królewskim orszakiem.

Fot. M-GOK

Dni Tyczyna 2018 – Piknik Historyczny, 10.06.2018

Fot. M-GOK

Historię Tyczyna pięknie przedstawiły dzieci z przedszkola sióstr św. Dominika

Przedszkolaki przekazują klucz do miasta Burmistrzowi Tyczyna

W przemarszu orszaku królewskiego udział wzięli m.in.:

Dzieci z przedszkola sióstr Dominikanek

Uczniowie z SP w Borku Starym...

...z Kielnarowej

...rycerze i dwórki

Uczniowie z SP w Tyczynie

...mieszkańcy gminy Tyczyn

Projekt dalszego odcinka drogi wojewódzkiej w naszej gminie

Blisko 30-kilometrowy odcinek trzech dróg wojewódzkich prowadzących przez gminy: Tyczyn, Błażowa, Hyżne oraz Dynów wkrótce doczeka się kompleksowej modernizacji. 25.05 br. w Urzędzie Miasta Dynowa podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej. Środki na inwestycję są zabezpieczone w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego.

Zgodnie z wartym 2 mln zł kontraktem firma Bik-Kopczyk opracuje m.in. dokumentację projektową, geologiczną, wodno-prawną i geodezyjną. Do prac projektowych zostaną włączone lokalne samorządy, szczególnie w tych obszarach, które dotyczą bezpieczeństwa pieszych czy skrzyżowań dróg wojewódzkich z lokalnymi. Ze strony inwestora umowę podpisał **Piotr Miąso** - dyrektor naczelny Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich.

- W maju 2019 r. będziemy mieli pełną dokumentację na rozbudowę drogi z Tyczyna do Dynowa przez Dyłagówkę, Szklary oraz Bachórz. Efektem prac będą nowe mosty, przepusty, nowa jezdnia oraz chodniki. Jest to kluczowa inwestycja dla południowej części powiatu rzeszowskiego, ponieważ usprawni ruch z Rzeszowa w kierunku Bieszczad, poprawi bezpieczeństwo mieszkańców, a długofalowo będzie silnym impulsem prorozwojowym dla gmin, przez które przebiegają drogi objęte zadaniem - mówi członek Zarządu Województwa **Stanisław Kruczek**. Planowana przebudowa dróg wojewódzkich od Tyczyna do Dynowa będzie ostatnim etapem kilkuletnich starań całego samorządu wojewódzkiego, na czele z marszałkiem **Władysławem Ortyłem**. Nie można też nie wspomnieć o członkach Zarządu bez-

pośrednio odpowiedzialnych za drogi, tj. **Bogdanie Romaniuku**, a wcześniej **Wojciechu Buczaku**.

Planowana inwestycja jest częścią dużego projektu, który ma na celu szybkie i bezpieczne skomunikowanie południowej części powiatu rzeszowskiego oraz Bieszczad ze stolicą Podkarpacia. Pierwszym etapem tego przedsięwzięcia była modernizacja Alei Sikorskiego w Rzeszowie do granicy z Tyczynem. Obecnie prace są prowadzone przy drodze wojewódzkiej w Tyczynie i obejmują m.in. rozbiórkę mostu na Strugu, budowę nowej przeprawy, a także drogi dwujezdniowej z dwoma pasami ruchu w każdym kierunku wraz z chodnikami i ścieżką rowerową. Jeszcze w tym roku powinna ruszyć budowa obwodnicy Dynowa.

Budowa drogi będzie wspólną inwestycją z gminnymi samorządami, przez których teren będzie przebiegać. Przy podpisaniu umowy obecni byli: Wicestarosta Rzeszowski **Marek Sitarz**, Burmistrz Błażowej **Jerzy Kocuj**, Wójt Gminy Dynów **Krystyna Sówka**, Burmistrz Dynowa **Zygmunt Frańczak**, Wójt Gminy Hyżne **Krzysztof Wojtyła** oraz Burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**.

tekst: **Jakub Czarnota** - Kancelaria Zarządu Województwa

RADA MIEJSKA UCHWAŁIŁA

18.05 br. odbyła się 50. sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali informacji przedstawionych przez dyrektora M-GOK **Zofię Matys** i dyrektora MiG BP **Alicję Kustrę** o realizacji zadań za 2017 r. przez instytucje kultury. Podjęli również uchwały w sprawach:

► **Rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Tyczyn za 2017 r.** Uchwalony przez Radę Miejską w Tyczynie budżet na 2017 r., po uwzględnieniu zmian dokonanych w ciągu roku, zakładał realizację dochodów w kwocie 49.580.167,86 zł. Dochody zrealizowano w kwocie 49.932.378,10 zł, co stanowi 100,71% wykonania planu. Natomiast wydatki zaplanowane w budżecie na 2017 r. wraz ze zmianami zamknęły się w kwocie 55.319.734,34 zł. Z planowanej kwoty wydatkowano 53.613.330,42 zł, co stanowi 96,91% planowanej kwoty. Wydatki bieżące zaplanowane w kwocie 41.874.442,19 zł zostały wykonane w kwocie 40.775.312,23 zł, tj. 97,75%; wydatki majątkowe zaplanowano w kwocie 13.445.292,15, a wydatkowano je w kwocie 12.838.018,19 zł, tj. 95,48%.

Budżet na 2017 r., po zmianach, uchwalony został z deficytem w wysokości 5.379.566,48 zł, na koniec

roku deficyt wyniósł 3.680.952,32 zł. Łączne zadłużenie gminy na dzień 31.12.2017 r. wyniosło 22.178.392,52 zł. Na obsługę zadłużenia gmina wydała kwotę 1.819.427,95 zł, w tym: spłaty rat kredytów i pożyczek: 1.269.623,40 zł, odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek: 537.120,55 zł oraz koszty emisji papierów wartościowych (obligacje): 12.684 zł. Wydatki budżetowe realizowane były w sposób planowany i oszczędny.

► **Absolutorium dla Burmistrza Tyczyna za 2017 r.** W sesji wzięło udział 14 radnych, którzy jednogłośnie udzielili absolutorium Burmistrzowi Tyczyna za 2017 r.

► **Uchwalenia IV zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn.** IV zmiana Studium obejmuje obszar nr 1 położony w Kielnarowej.

► **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2017 r.**

Rubrykę redaguje:

Dorota Michalak
- pracownik Urzędu Miejskiego w Tyczynie,
inspektor ds. obsługi
Biura Rady Miejskiej

Gminne budynki po termomodernizacji

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Gmina Tyczyn w latach 2017–2018 realizowała zadanie pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Tyczyn” w ramach dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach osi priorytetowej III Czysta energia, działania 3.2 Modernizacja energetyczna budynków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020. Zakres rzeczowy zadania obejmował termomodernizację siedmiu obiektów: budynku Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego (starej szkoły) w Hermanowej Czerwonki, budynku Domu Ludowego w Hermanowej, budynku Urzędu Miejskiego w Tyczynie, budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie, budynku administracyjno-przedszkolnego (dawnej porodówki) w Tyczynie, budynku remizy OSP w Kielnarowej, budynku Domu Ludowego w Matysówce. Poniżej zdjęcia obiektów po termomodernizacji i zakres inwestycji.

1) Budynek Urzędu Miejskiego w Tyczynie

Zakres prac obejmował:

- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie ścian z wyprawą elewacyjną, ocieplenie stropu, wymianę instalacji c.o. wraz z kotłem gazowym c.o., roboty towarzyszące: kominy, rynny, rury spustowe, płyty odbojowe, itp. Całkowita wartość zadania – 573.646,95 zł, w tym kwota dofinansowania – 392.837,83 zł.

2) Budynek M-GOK w Tyczynie

Zakres prac obejmował:

- ocieplenie ścian, stropu wraz z wyprawą elewacyjną,

wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana instalacji c.o. Całkowita wartość zadania – 457.924,79 zł, w tym kwota dofinansowania – 389.236,06 zł.

3) Budynek Domu Ludowego w Hermanowej

Zakres prac obejmował:

- ocieplenie ścian, stropu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana instalacji c.o. Całkowita wartość zadania – 449.998,89 zł, w tym kwota dofinansowania – 382.499,05 zł.

4) Budynek Domu Ludowego w Matysówce

Zakres prac obejmował:

- ocieplenie ścian, stropu wraz z wyprawą elewacyjną, wymiana okien i drzwi zewnętrznych, wymiana instalacji c.o. wraz z piecem gazowym. Całkowita wartość zadania – 385.283,43 zł, w tym kwota dofinansowania – 327.490,90 zł.

DYŻUR

Burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów **w każdy poniedziałek w godz. 8.00-15.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie.

5) Budynek administracyjno-przedszkolny w Tyczynie ul. Św. Krzyża 14.

Zakres prac obejmował: wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie ścian z wyprawą elewacyjną, ocieplenie stropu, roboty towarzyszące (kominy, rynny, rury spustowe, płyty odbojowe, itp.). Całkowita wartość zadania - 282.441,23 zł, w tym kwota dofinansowania - 62.609,31 zł.

6) Budynek OSP w Kielnarowej

Zakres prac obejmował: ocieplenie ścian, stropu, wymianę okien i drzwi, w tym 2 bramy garażowe oraz roboty towarzyszące. Całkowita wartość zadania - 166.251,54 zł, w tym kwota dofinansowania - 141.313,80 zł.

7) Budynek Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Hermanowej Czerwoni

Zakres prac obejmował: wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie ścian z wyprawą elewacyjną, ocieplenie stropu, wymianę instalacji c.o. oraz pieca z węglowego na gazowy, roboty towarzyszące: kominy, rynny, rury spustowe, płyty odbojowe, itp. Całkowita wartość zadania - 189.321,88 zł, w tym kwota dofinansowania - 160.923,59 zł. Dodatkowo poza projektem została dokonana wymiana pokrycia dachowego za kwotę 37.615,10 zł.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

„Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie zaprasza osoby niepełnosprawne z terenu powiatu rzeszowskiego do ubiegania się o dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach pilotażowego programu PFRON – **Aktywny Samorząd**.

Program obejmuje następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywność społeczną i zawodową, w tym:

► **Obszar A** – likwidacja barier transportowych:
• Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu; • Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B;

► **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym: • Zadanie 1 – Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania; • Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

► **Obszar C** – likwidacja barier w poruszaniu się:
• Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym; • Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości; • Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości);

► **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Terminy przyjmowania wniosków o dofinansowanie:

Moduł I: do 30.08.2018 r.

Moduł II: od 1.09.2018 r. do 10.10.2018 r.
(dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2018/2019)

Wnioski należy składać w PCPR w Rzeszowie, ul. Batorego 9, 35-005 Rzeszów.

Informacje dotyczące realizacji programu w 2018 r. można uzyskać w siedzibie PCPR lub pod nr. tel.

(17) 85-94-823 wew. 7 lub 519-585-427,
a także na stronach internetowych:

bip.powiat.rzeszow.pl
www.pcpr.powiat.rzeszow.pl

Program finansowany jest ze środków
Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Burmistrz Tyczyna ogłasza konkurs „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”

REGULAMIN KONKURSU

I. Celem konkursu jest upiększenie oraz poprawa estetyki Gminy Tyczyn. W swoich założeniach konkurs ma być zachętą do dbania o otaczające nas miejsca, środowisko, w którym żyjemy oraz skłaniać mieszkańców do prowadzenia prac porządkowych wokół siebie, swoich posesji, jak również ma być bodźcem do zwiększenia ilości nasadzanych drzew, krzewów i kwiatów, co sprzyja tworzeniu nowego wizerunku miasta i wsi.

II. Organizatorem konkursu jest Burmistrz Tyczyna.

III. Uczestnictwo i zasady konkursu.

1. W konkursie mogą wziąć udział wszyscy mieszkańcy Gminy Tyczyn będący właścicielami ogródków przydomowych i balkonów.

2. W konkursie nie mogą brać udziału Radni Rady Miejskiej w Tyczynie i pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie oraz ich rodziny, jak również laureaci konkursu w roku ubiegłym.

3. W przypadku braku zgłoszeń lub ich małej liczby Komisja konkursowa będzie w własnej inicjatywy wyszukiwać ogrody przydomowe i balkony oraz zgłaszać je do konkursu za zgodą właściciela.

4. Konkurs organizowany jest w kategorii na najbardziej ukwieconą posesję w Gminie Tyczyn.

5. W ocenie konkursowej brane będzie pod uwagę:

- ogólne wrażenie estetyczne,
- kompozycje zasiewów,
- rabaty, klomby, skalniaki,
- miejsce wypoczynku (altany),
- ciekawostki i kompozycje roślinne,
- pomysłowość i oryginalność,
- ład, porządek, kolorystyka,
- bezpieczeństwo na terenie posesji,
- dbałość o stan środowiska przyrodniczego.

6. Warunkiem uczestnictwa w konkursie z zastrzeżeniem ust. 3 jest wypełnienie karty zgłoszenia zawierającej: imię i nazwisko, adres, nr telefonu, zgodę właściciela ogrodu lub balkonu na udostępnienie go Komisji Konkursowej do oceny oraz zgodę na publikację materiałów/zdjęć wraz z danymi osobowymi

wymi właściciela oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych.

7. Wzór karty zgłoszenia stanowi załącznik do Regulaminu Konkursu i jest dostępny na stronie: www.tyczyn.pl, w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn - pokój nr 24 (I piętro), u sołtysów oraz Przewodniczącego Rady Osiedla w Tyczynie.

8. Zgłoszenia można składać w Urzędzie Miejskim w Tyczynie w terminie **do 8 lipca 2018 r.**

9. Przeglądu ogrodów i balkonów dokona powołana przez Burmistrza Tyczyna Komisja konkursowa w terminie **od 9 lipca do 15 lipca 2018 r.**

10. Członkom Komisji konkursowej nie przysługuje wynagrodzenie za udział w jej pracach.

11. Spośród zgłoszonych do konkursu ogrodów przydomowych i balkonów Komisja konkursowa wyłoni 3 najbardziej ukwiecone ogrody, które zostaną nagrodzone oraz przyznane zostaną 2 wyróżnienia.

12. Zwycięzcy konkursu w kategorii „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni” otrzymają nagrody rzeczowe o następującej wartości:

- I nagroda - zakup towarów ogrodniczych na kwotę 600 zł,
- II nagroda - zakup towarów ogrodniczych na kwotę 400 zł,
- III nagroda - zakup towarów ogrodniczych na kwotę 300 zł,
- 2 wyróżnienia - zakup towarów ogrodniczych na kwotę 150 zł.

13. Środki przeznaczone na finansowanie konkursu pochodzą z budżetu gminy.

14. Ogłoszenie listy zwycięzców i wręczenie nagród nastąpi podczas Dożynek Gminnych.

15. Organizator zastrzega sobie prawo sfotografowania ogrodów i balkonów oraz podania wyników konkursu do publicznej wiadomości.

IV. Postanowienia końcowe.

Komisja kończy swoją pracę po ogłoszeniu wyników konkursu.

CRAFTY III dla kreatywnych siostr i siostrów

Stowarzyszenie KRIS
– Kreatywność, Rozwój, Innowacyjne
Społeczeństwo

zaprasza osoby w wieku 55+
zainteresowane
rękodziełem artystycznym i florystyką

do wzięcia udziału w projekcie **CRAFTY III**
realizowanym w 2018 r. z dotacją z Regionalnego
Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

► Zajęcia odbywają się zwykle w **środy od godz. 10.00 do 15.30 w CDKiIT w Tyczynie** (ul. Grunwaldzka 29)

Terminy zajęć:

- **27.06** - haft wstążeczkowy
- **5, 12.09** - koronka klockowa
- **19, 26.09** - kompozycje florystyczne w naczyniach szklanych i w koszach
- **3, 10.10** - haft wypukły
- **17, 24.10** - warsztaty powertexu
- **31.10, 7.11** - quilling - kartki okolicznościowe
- **14, 21, 28.11** - ozdoby i dekoracje choinkowe
- **5.12** - stroik świąteczny (warsztaty florystyczne)
- **12.12** - wystawa prac, zakończenie projektu.

W dniach 5-10.07 br. uczestnicy projektu wyjadą do **Woli Michowej** (w programie wyjazdowych zajęć m.in.: malowanie na szkle metodą morbilng, warsztaty - dekoracje ze słomy, wieczór filmów bieszczadzkich, spacer, zwiedzanie parku, wycieczka (Cisna, Wetlina, przełęcz Wyżna, Jabłonów, Polańczyk, Solina, Myczkowce, Lesko, Sanok, Zagórz), przejazd wąskotorową kolejką bieszczadzką.

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w projekcie, mogą kontaktować się z koordynatorką projektu **Renatą Połaniecką**, tel. **514-264-953**, email: r.polaniecka@onet.pl. **Liczba miejsc ograniczona.**

Państwu Andrzejowi i Ewie Paśkom
wyrazy współczucia z powodu śmierci

MAMY I TEŚCIOWEJ

składają: **Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, pracownicy i uczniowie Szkoły Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie**

Pani Lidii Prokop

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

TATY

składają: **Burmistrz i Pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie**

APEL DO MIESZKAŃCÓW

W kwietniu br. do redakcji GT dotarł e-mail ze Stánów Zjednoczonych z prośbą o publikację następującej treści:

Zwracamy się z prośbą do Czytelników GT o pomoc w odnalezieniu rodziny Zofii Matuli.

Pani Zofia jako małe dziecko została znaleziona w 1942 r. na stacji pociągowej gdzieś w Rosji, wołała mamę: „matula, matula”, dlatego dano jej na nazwisko Matula. Jej przypuszczalna data urodzenia to 1939 rok. Dziecko trafiło do sierocińca w Askabad, ale ze względu na zły stan zdrowia Zosia została wysłana do szpitala wojskowego w Askabad. Po wyjściu ze szpitala trafiła do sierocińca prowadzonego przez zakonnicę w Iranie. We wrześniu 1944 r. wraz z 732 polskimi dziećmi wysłano ją do obozu polskiego w Nowej Zelandii.

Wiadomo, że polskie rodziny na Kresach były przesiedlane z miejsca na miejsce i w czasie podróży dzieci często mogły się zagubić, dlatego jest prawdopodobne, że pani Zofia nie była sierotą i być może jej rodzice wrócili do Polski.

Pani Zofia zmarła w 1994 roku. Jej dzieci próbują odnaleźć rodzinę i dowiedzieć się, skąd pochodzą, dlatego podały się testowi genetycznemu. Wyniki testu wskazują pokrewieństwo z rodzinami o nazwisku: Paszkiewicz, Borowiec, Prędkie, Baran (te rodziny miały przodków w Budziwoju) i Krztoń (przodkowie z Tyczyny). Pokrewieństwo jest jednak tak dalekie, że nie mówi wiele.

Mimo to mamy nadzieję, że może wśród czytelników GT znajdzie się osoba, która będzie mogła pomóc w odnalezieniu rodziny pani Zofii.

Osoby, które mogą pomóc w odnalezieniu rodziny pani Zofii, prosimy o kontakt redakcją GT.

Zofia Matula jako dziecko

Grupa teatralna o charakterze ewangelizacyjnym, działająca w ramach **Wspólnoty dla Intronizacji Najśw. Serca Pana Jezusa w Tyczynie**, zaprasza chętnych do zaangażowania się w działalność.

Spotkania odbywają się w każdy **poniedziałek o godz. 19.00**, w salce na Wikarówce przy kościele parafialnym w Tyczynie.

Zaproszenie jest kierowane do **osób dojrzałych (40+)**. Jedynym kryterium uczestnictwa jest **dyspozycyjność czasowa**.

Sołtys Sołectwa Kielnarowa będzie pełnił dyżur pod nr. tel. **(17) 22-99-603** w dniach: **19.07 i 2.08.2018 r.**

Numer 7 „Głosu Tyczyna”
ukaze się z datą **29.07.2018 r.**

Termin składania tekstów upływa: 16.07 br.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: glostyczyna@tyczyn.pl oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, tel. **(17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w pok. 24, tel. **(17) 23-04-924**.

Dni Tyczyna 2018

Piknik Historyczny

Rok bieżący to czas szczególny dla Tyczyna. To rok, w którym celebруем jubileusz 650-lecia naszego miasta. Dwa tygodnie temu z tej okazji odbył się Piknik Historyczny. Dzięki temu wydarzeniu mieszkańcy mogli zobaczyć rekonstrukcję zaślubin króla **Władysława Jagiełły z Elżbietą z Pileckich Granowską** - właściwą tyczyńską włość. O tym, jak przebiegała ta uroczystość, krótka relacja w tekście niżej.

10.06 br. przywitał mieszkańców piękną pogodą, tak jakby chciał zaprosić na imprezy, które w tym dniu odbywały się w naszym mieście. Spotkanie rozpoczęło przedstawienie w wykonaniu dzieci z przedszkola sióstr św. Dominika, w którym mali artyści „opowiedzieli” o historii powstania miasta oraz o obecności sióstr Dominikanek w Tyczynie. Był **król i królowa, Bartold, rycerze i siostry**. Wszyscy podziwialiśmy piękne recytacje, piosenki i tańce oraz stroje z epoki. Na koniec mali artyści przekazali Burmistrzowi Tyczyna klucz do miasta, po czym wszyscy udaliśmy się przed budynek M-GOK w Tyczynie, gdzie formułował się orszak. Na jego czele stanął król Władysław Jagiełło z Elżbietą z Pileckich Granowską, za nimi w strojach z epoki podążali przedstawiciele szkół podstawowych z naszej Gminy, mieszkańcy oraz władze samorządowe z burmistrzem Tyczyna **Januszem Skotnickim** i przewodniczącym

W orszaku wzięły również udział zespoły śpiewacze z gminy Tyczyn

Rady Miejskiej w Tyczynie **Adamem Skowrońskim** na czele. Królewski orszak ulicami Tyczyna udał się do parku, gdzie odbyła się rekonstrukcja uroczystości królewskich zaślubin oraz pokazy walk rycerskich. W rekonstrukcji zaślubin i pokazach wystąpiły grupy rekonstrukcyjne: **Pracownia Rękodzieła Artystycznego i Rekonstrukcji Historycznych „Scutum”** z Sanoka oraz **Zakon Rycerzy Boju Dnia Ostatniego** z Rzeszowa, a także uczniowie szkół podstawowych z gminy Tyczyn oraz dziecięce i młodzieżowe grupy taneczne z terenu naszej gminy. Podczas pikniku odbył się Turniej Szkół Podstawowych z terenu gminy **„O Miecz Króla Kazimierza Wielkiego”**, który zwyciężyła reprezentacja ze SP w Kielnarowej. Były pokazy kuglarza, warsztaty garncarskie, warsztaty tańców dawnych oraz koncert i warsztaty muzyki dawnej w wykonaniu zespołu **Vox Angeli**. Na zakończenie Pikniku odbyła się biesiada ze staropolskim jadłem z udziałem publiczności, kapel i zespołów ludowych z gminy Tyczyn.

Organizatorami pikniku historycznego byli: Burmistrz Tyczyna, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie, Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, Zarząd Osiedla w Tyczynie.

tekst: **Alicja Kustra**

Wystawę malarstwa pt. „Wokół Tyczyńskiego Wzgórza”

zorganizowaną w ramach

II Pleneru Malarskiego z okazji 650-lecia Tyczyna

można oglądać
w Centrum Dziedzictwa Kulturowego
i Informacji Turystycznej w Tyczynie

do 14 lipca 2018 r.

Serdecznie zapraszamy

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

zaprasza na

XXIII Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych

08.07.2018r. (niedziela)

W programie:

godz. 10.00 – otwarcie XXIII Wojewódzkiego Przeglądu
Wiejskich Zespołów Śpiewaczych
oraz prezentacje konkursowe

godz. 17.00 - ogłoszenie wyników i wręczenie nagród.

Sala widowiskowa M-GOK w Tyczynie

Informujemy
Czytelników i Użytkowników,
że w okresie wakacyjnym
(tj. od 23.06 do 7.09.2018)
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna
w Tyczynie będzie czynna
od poniedziałku do piątku
w godz. 8.00-16.00,
w soboty będzie nieczynna.
Za utrudnienia przepraszamy.

Majowe i czerwcowe spotkania w bibliotekach

...w Hermanowej

Filia Biblioteki Publicznej w Hermanowej wspólnie z młodymi czytelnikami aktywnie włączyła się w obchody Tygodnia Bibliotek. Już 8.05 br. członkowie **dziesięcogo Dyskusyjnego Klubu Książki** (działającego przy bibliotece) i **kwartet skrzypcowy** (działający przy Domu Ludowym) przedstawiły **inscenizację słowno-muzyczną** w oparciu o wiersze **J. Tuwima i J. Brzechwy**. Do obejrzenia przedstawienia zostały zaproszone **dzieci z oddziałów przedszkolnych i z kl. 3b SP w Hermanowej**. Inszenizacja, która odbyła się w sali widowiskowej DL, wzbudziła wiele śmiechu. Publiczność spontanicznie reagowała na to, co działo się na scenie, a młodzi aktorzy zostali nagrodzeni gromkimi brawami.

11.05 br. do biblioteki zawitali wraz z wychowawczynią **uczniowie kl. 1 SP w Hermanowej, którzy zostali przyjęci w poczet Czytelników i przyjaciół książek**. W dalszej części spotkania pierwszoklasiści przygotowali prace plastyczne przedstawiające ich ulubionych bohaterów bajek.

Już po pasowaniu, z pamiątkowymi dyplomami

Ostatnim punktem Tygodnia Bibliotek była **Noc Kulturalna w Bibliotece**. Tym razem Biblioteka wraz z **DL w Hermanowej** przygotowały szereg atrakcji dla dzieci i rodziców. Impreza rozpoczęła się o godzinie dwudziestej inscenizacją słowno-muzyczną wystawioną dla zebranych gości w sali widowiskowej. Następnie wszyscy udali się na plac rekreacyjny przy DL, gdzie przy ognisku wspólnie śpiewano i muzykowano.

Gdy zapadła noc, dzieciaki udały się do biblioteki, aby tam przygotować się do odpoczynku. Ale jak to zwykle bywa, choć zrobiło się już późno, nikt nie zamierzał jeszcze spać, było więc czytanie, gry słowne i zabawy. Pewnie trwałoby to do rana, gdyby nie harcerska opowieść **druhny Doroty**, która tak obrazowo bąbała o czasach harcerskich, że wszyscy słuchali zauroczeni i powoli zaczęli przy tej opowieści zasypiać.

W myśl przysłowia: *Kto rano wstaje temu Pan Bóg daje*, skoro świt wszyscy byli na nogach i zaczęło się składanie materacy i śpiworów. Starsze dziewczynki przygotowały gofry i tym smacznym śniadaniem zakończyła się Noc Kulturalna w Bibliotece. Dzieci trochę niewyspane, ale zadowolone i uśmiechnięte, wróciły do domów.

5.06 br. w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci odbyło się **spotkanie autorskie z Tomaszem Samojlikiem**. Uczestnikami tego wydarzenia byli **uczniowie klas 2-4 SP w Hermanowej** oraz dzieci należące do dziecięcego DKK działającego przy bibliotece.

Samojlik jest naukowcem pracującym w Instytucie Biologii Ssaków PAN w Białowieży, jest także autorem książek i komiksów dla dzieci o tematyce przyrodniczej,

wykonuje również ilustracje do książek innych autorów. W jego pisarskim dorobku znalazła się seria o **Żubrze Pompiku**, która została przeniesiona na ekran w formie serialu animowanego dla najmłodszych. Książki T. Samojlika są wydawane również poza granicami Polski i tłumaczone np. na j. angielski, rosyjski czy koreański.

Członkowie DKK dla dzieci w Hermanowej wraz z moderatorem B. Stybak na wspólnej fotografii z T. Samojlikiem

W czasie spotkania autor zdradził nam, że najbardziej „polska” z jego książek pt. „O rety! Przyroda” jest najchętniej tłumaczona na obce języki spośród wszystkich jego pozycji. Dzieci miały wiele pytań do pisarza, który chętnie odpowiadał. Po spotkaniu uczestnicy mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z autorem czy też poprosić go o autograf.

... w Tyczynie

Gucio i Maja to nie tylko znane postacie z filmów animowanych. Dzięki **aktorom teatru Edu-Artis**, którzy odwiedzili Tyczyn na zaproszenie Biblioteki Publicznej, te dwie małe pszczołki zachęcały **uczniów trzech klas 1 i kl. 2 SP w Tyczynie** do czytania i odwiedzania bibliotek. W **spektaklu edukacyjnym pt. „Co w trawie piszczy”** Maja, Guccio i Filip, zafascynowani podsłuchanymi na leśnej polanie bajkami, postanowili założyć bibliotekę dla owadów, które żyją na łące. Czy pszczołkom się udało, mogliśmy zobaczyć podczas spektaklu. Publiczność bawiła się świetnie, dzieci chętnie włączały się w dialog z aktorami, którzy w bardzo ciekawy i oryginalny sposób zachęcali do czytania i korzystania z bibliotek.

Na nasze zaproszenie odpowiedział również **Wiesław Drabik** - ilustrator i autor książek dla dzieci - który spotkał się ze swoimi małymi czytelnikami w **szkołach podstawowych w Borku Starym i w Matysówce**. Podczas tych wyjątkowych spotkań dzieci dobrze się bawiły, z zaciekawieniem słuchając opowieści autora

Wiesław Drabik z małymi czytelnikami.
Fot. A. Trojanowska

o powstawaniu jego książeczek. Młodzi uczestnicy mogli przekonać się na własne oczy o pisarskim talencie pana Wiesława, który wymyślał rymowanki do imion dzieci. Nie zabrakło również zagadek i konkursów, w których nagrodami były książki autora. A rozdawaniu autografów nie było końca...

teksty: **Barbara Stybak, Agnieszka Janda**

Sukcesy naszych uczniów

► W poprzednich numerach GT pisaliśmy o sukcesach naszych uczniów w konkursach, które są organizowane co miesiąc przez ogólnopolski serwis **sieciaki.pl**. Miło nam poinformować, że dużym sukcesem zakończył się udział w konkursie „**Sieciakowy szef kuchni!**” dla **Zuzanny Ślusarskiej** z kl.5 oraz **Zuzanny Skaby** z kl.4. Uczennice zajęły ex aequo 2. miejsce i wygrały gry planszowe o smakowitej tematyce. Zadanie konkursowe polegało na napisaniu przepisu na ulubione danie Sieciaków.

W ostatniej chwili dotarła też do nas informacja, że **Zuzanna Ślusarska** odniosła kolejny sukces w tym samym konkursie. Tym razem nasza uczennica zdobyła 1. miejsce, pokonując wszystkich uczestników konkursu. Zadanie konkursowe polegało na napisaniu opowiadania na temat zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

► W ogólnopolskim konkursie plastycznym pt. „**Wiatr i ja**” (organizator: Przedszkole nr 2 z oddziałami integracyjnymi i oddziałami specjalnymi w Konstantynowie Łódzkim)

Kacper

Hubert

prace wychowanków Punktu Przedszkolnego: **Huberta Trzyny** i **Kacpra Szpali** zostały nagrodzone. Hubert zajął 2. miejsce, a Kacper otrzymał wyróżnienie.

► W kwietniu br. Miejskie Przedszkole nr 24 w ZE nr 3 w Zielonej Górze zorganizowało ogólnopolski konkurs plastyczny pt. „**Mali kubiści**”, w którym z sukcesem wzięły udział dzieci 5- i 6- letnie z naszej szkoły.

Trzecie miejsce zajęła **Kamila Marczak**, a wyróżnienia otrzymali **Hubert Trzyna** i **Kacper Szpala**.

► 1.05 br. reprezentacja młodych futbolistów z naszej szkoły wzięła udział w zawodach piłki nożnej organizowanych przez **Juventus Academy Rzeszów**.

Nasi zawodnicy spisali się bardzo dobrze, zajmując 3. miejsce. Skład naszej drużyny: **Konrad Bęben**, **Paweł Bober**, **Adrian Chotkowski**, **Kamil Kuk**, **Patryk Maciołek**, **Borys Patrzyk**, **Konrad Rusznica**, **Dominik Szczęch** i **Mikołaj Tereszkiwicz**. Należy dodać, że na co dzień wymienieni zawodnicy trenują piłkę nożną w **LKS Start Borek Stary**.

Dziękujemy **Tomaszowi Patrzykowi** za transport i opiekę nad uczniami podczas zawodów.

► 21.05 br. w Zespole Szkół w Krasnem odbył się **6. Powiatowy Konkurs Piosenki Obcojęzycznej**. Został on zorganizowany przez nauczycieli języków obcych **ZS w Krasnem** oraz nauczycieli ze szkoły lingwistycznej **PROMAR w Rzeszowie**. Celem konkursu było zachęcenie uczniów do poznawania języków obcych, propagowanie kultury muzycznej wśród dzieci i młodzieży oraz promocja młodych i uzdolnionych wykonawców.

Uczennice z naszej szkoły, tworzące chór szkolny, po raz kolejny z powodzeniem zaprezentowały się w tym konkursie. Tym razem, z piosenką „**The lion slep tonihgt**”, zdobyły główną nagrodę.

Występ naszych chórzystek zaciękał nie tylko jurorów, ale podbił też publiczność, która spontanicznie włączyła się we wspólny śpiew i zabawę. Konkurs uświetnił gościnny występ mażorettek z Gminnego Domu Kultury w Krasnem.

► W Wojewódzkim konkursie plastycznym pt.

„**Z biegiem Wisły**” (widokówka miasta związanego z historią Polski) **Dominik Chyłek** (kl. 6) zajął 3. miejsce, a **Maja Chruszcz** (kl.5) otrzymała wyróżnienie. Organizatorem konkursu była SP w Trzebusce.

► W 10. Wojewódzkim Konkursie Plastyczno-Teatralnym „**Kukły 2018**” (organizator: Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem) aż trzech uczniów naszej szkoły zostało nagrodzonych. Pierwsze miejsce zdobyła **Emilia Pisz**, która wyprzedziła **Marcelę Paśko**. Wyróżnienie otrzymała **Zuzanna Skaba**. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 4.06 br. w kompleksie rekreacyjno-sportowym przy stadionie Crasnovii. Zadaniem uczestników było **wykonanie własnej lalki teatralnej** (kukły, pacynki, marionetki lub jaważki) lub maski. Tematem tegorocznego konkursu byli bohaterowie literatury polskiej i światowej.

► Ogólnopolski „Sportowy” Konkurs Plastyczny (w ramach 11. Ogólnopolskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych 2018) zakończył się sukcesem naszych zerówczaków. **Ksawery Osiały** zajął 1. miejsce, a **Natalia Błońska** i **Mateusz Maćkowicz** otrzymali wyróżnienia. Tematem konkursu była jedna wybrana dyscyplina sportowa spośród jedenastu rozgrywanych podczas tegorocznych igrzysk.

Szkolny „Mam Talent”

30.05 br. w SP w Borku Starym odbył się konkurs „Mam Talent”, podczas którego uczniowie mogli zaprezentować swoje umiejętności i pasje. Konkurs, którego hasło przewodnie brzmiało: „Ja też Mam Talent”, miał na celu rozwijanie kreatywności uczniów, promowanie i odkrywanie nowych talentów, popularyzację działań artystycznych oraz propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Tego dnia każdy uczestnik miał na szkolnej scenie swoje „pięć minut” sławy. Uczestnicy prezentowali się w: śpiewie, tańcu, grze na instrumencie oraz zdolnościach sportowych. Mimo towarzyszącej tremy wszyscy spisali się świetnie, wykazując przed publicznością nieprzeciętny talent. Widownia stanęła na wysokości zadania i mocno dopingowała wszystkich uczestników. Zwycięzcy otrzymali medale, dyplomy i słodkości, a pozostali uczestnicy również słodkie upominki.

Łącznie odbyło się osiemnaście występów i zaprezentowało się 38 uczniów. Pomiedzy występami odbyły się trzy konkursy międzyklasowe, które okazały się bardzo emocjonujące i zabawne: „Mistrz jedzenia”, „Mistrz hula-hop”, „Konkurs na najbardziej niepotrzebną rzecz w szkole”. Wszystkim uczniom gratulujemy i dziękujemy za udział w konkursie. Podziwiamy Waszą odwagę, zaangażowanie i umiejętność radzenia sobie ze stresem. Zaprezentowaliście się wspólnie – wielkie brawa! Pamiętajmy, że w każdym drzewie jakiś talent – trzeba go tylko w sobie odnaleźć, a potem starannie pielęgnować.

Serdecznie dziękujemy **Radzie Rodziców** za ufundowanie nagród.

MiGBP w Tyczynie
serdecznie zaprasza na wystawę
pŁ „600-letni Tyczyn w fotografii
Zdzisława Baniaka”

Ekspozycję można oglądać do 27 lipca br.
w godzinach pracy Biblioteki

Organizatorzy: MiGBP w Tyczynie, CDKiT w Tyczynie

Projekt „Cybernauci”

W dniach 14-16.05 br. w naszej szkole był realizowany projekt pod nazwą „Cybernauci – kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci”. Jest on prowadzony przez fundację Nowoczesna Polska w partnerstwie z Collegium Civitas. W ramach projektu realizowane są warsztaty z uczniami, rodzicami i nauczycielami szkół wszystkich poziomów na terenie całej Polski.

Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa korzystania z sieci przez dzieci i młodzież, ich rodziców, opiekunów i nauczycieli. Warsztaty, które odbyły się w naszej szkole, prowadziła **Aleksandra Bek** – Emisariuszka Bezpiecznego Internetu. W zajęciach wzięli udział uczniowie klas 4–7. Każda z grup uczniowskich miała po 4 godziny zajęć, rodzice jedną godzinę, a nauczyciele – 2. Tematyka spotkań była zróżnicowana. Uczniowie klas 4–6 realizowali temat „Mój wizerunek w Internecie”, a siódmoklasiści „Ochrona wizerunku w sieci”. Rodzice pracowali w ramach tematu „Moje dziecko a Internet”, natomiast nauczyciele zajmowali się problemem pn. „Moi uczniowie bezpieczni w sieci”.

Zajęcia realizowane były w sposób ciekawy i dynamiczny. Program warsztatów został precyzyjnie dopasowany do potrzeb odbiorców. Wszyscy aktywnie brali udział w warsztatach. Stworzone przez uczestników plakaty były przedmiotem analizy i stanowiły podstawę do sformułowania wniosków uogólniających.

Opisywany projekt jest finansowany ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej. Jest on objęty honorowym patronatem przez Ministerstwo Cyfryzacji, Rzecznika Praw Dziecka **Marka Michalaka** oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Serdecznie dziękujemy **Aleksandrze Bek** za atrakcyjne i rzeczowe przeprowadzenie warsztatów.

Teksty i zdjęcia: **Lucjan Osiadły, Monika Kopeć, Natalia Sołtys, Andrzej Zając, Elżbieta Koniewicz, Anna Patrzyk, Magdalena Kawa-Szpala, Maria Piotrowska, Joanna Krztoń, Anna Patrzyk**

Spizarnia
ZDROWIE I URODA

Sklep ze zdrową żywnością poleca:

Herbatki | Miody | Zioła | Przyprawy |
Suplementy diety | Suszone owoce |
Oleje | Kosmetyki | Chleby ekologiczne |

WYDŁUŻAMY GODZINY OTWARCIA

↑ RZESZÓW
↓ DYNÓW
PARK
ul. Parkowa
ul. Grunwaldzka
RYNEK

PN-PT 8:00 - 18:00
SOB 9:00 - 14:00

Tyczyn ul. Grunwaldzka 23
690 435 300
spizarnia.zdrowie.uroda

Żołnierze z gminy Tyczyn w służbie Niepodległej: Jan Pietras z Tyczyna

Dwudziestego lutego 1889 r. w kościele pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej i pw. Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie odbył się ślub **Wojciecha Pietrasa** z Kielnarowej i **Katarzyny Domino**. Wojciech (1863 -1916) był synem **Marcina i Marii**, natomiast rodzicami Katarzyny (1869-1929) byli **Paweł i Magdalena z d. Wójcik**. Po ślubie małżonkowie zamieszkali w domu rodzinnym Katarzyny w Tyczynie (nr domu 2014). Pietrasowie dochowali się ośmiorga dzieci. Szczególny tragizm spotkał najstarszego ich syna - **Jana**.

Jan Pietras urodził się **21.12.1890 r.** w Tyczynie, gdzie ukończył 7-klasową szkołę powszechną. W 1912 r. wstąpił do **drużyny strzeleckiej** w Tyczynie i w tej organizacji pozostał do 1914 r., kiedy to wstąpił do **Legionów Polskich**. Został tu przydzielony do 2. pułku piechoty, 8. kompanii, a później do baonu uzupełnień nr 2. W **bitwie pod Kocmaniem 10.06.1915 r.** został dość poważnie ranny w prawą rękę, co wymagało długiego okresu leczenia. W okresie od końca 1915 r. do grudnia 1916 r. trzykrotnie przebywał w **Domu Uzdrawieńców w Kamieńsku**, później był leczony w szpitalach w Krakowie oraz w Domu Chorych w Nowym Sączu. 10.11.1917 r. był wykazany w szkole inwalidów w Krakowie. Służba wojskowa Jana w Legionach Polskich trwała od 16.08.1914 r. do 8.07.1918 r. i ukończył ją w stopniu plutonowego.

Do Wojska Polskiego Pietras wstąpił 11.11.1919 r., znalazł się najpierw w 8., a potem w 108. pułku ułanów. W 1922 r. przeniesiono go do 10. Dywizjonu Artylerii Konnej. Podczas pełnienia służby wojskowej został podoficerem zawodowym w korpusie weterynarii. Brał udział w wojnie z bolszewikami. We wrześniu 1928 r. ukończył **Szkolę Podoficerów Zawodowych Służby Weterynaryjnej w Warszawie**. Awansowano go na wachmistrza (1915 r.) i starszego ogniomistrza (1931 r.). Podczas służby wojskowej Jan kilkakrotnie był przenoszony do różnych garnizonów.

W 1921 r. Jan Pietras ożenił się w Wadowicach. Jego żoną została **Anna Szczurek**, córka **Franciszka i Ludwika z d. Kowalczyk**. Małżonkowie nie dochowali się własnych dzieci, adoptowali **Mieczysława**, urodzonego 6.11.1918 r. w miejscowości Mucharz k. Wadowic i nadali mu swoje nazwisko. Życie Jana i Anny cechowała wyjątkowa pracowitość i troska o syna. Wspólnym trudem małżonkowie wybudowali okazały jak na tamte czasy budynek mieszkalny w Pobitnem (nr domu: 428).

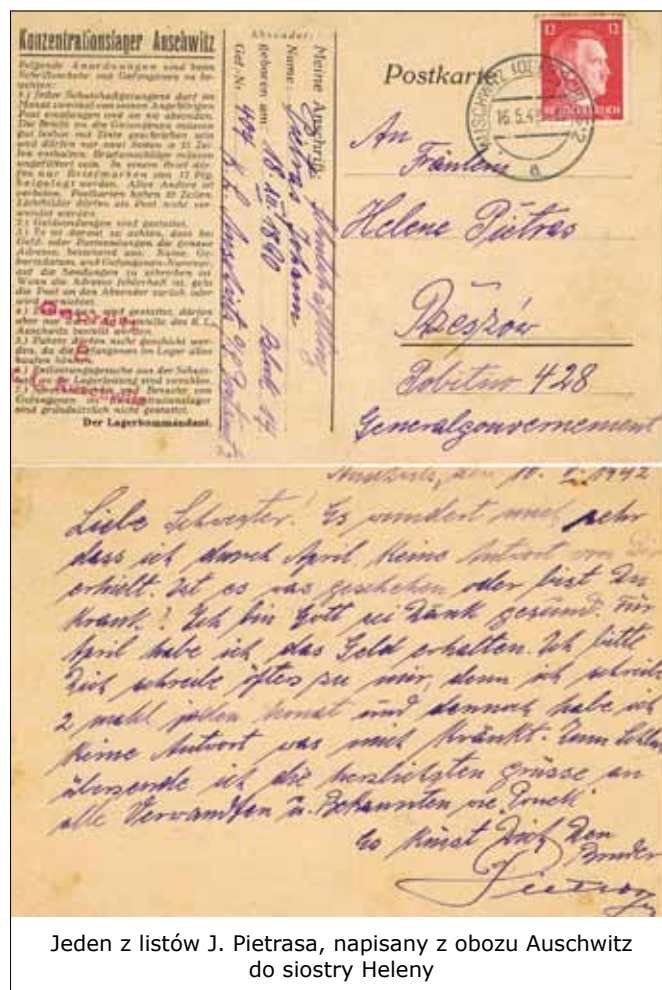
Jan Pietras w mundurze podoficera Wojska Polskiego

Jan Pietras w stopniu wojskowym starszego ogniomistrza został zwolniony ze służby wojskowej w 10. Dywizjonie Artylerii Konnej (po 28 latach wysługi) i **31.01.1937 r.** przeniesiono go w **stan spoczynku**. W sierpniu 1939 r. był uczestnikiem zjazdu w **25. rocznicę czynu Legionistów Polskich**, który odbył się w Krakowie pod hasłem: „Polska na szlaku Józefa Piłsudskiego”.

Jan Pietras został odznaczony: Srebrnym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Niepodległości, brązowym medalem Za długoletnią Służbę, medalem pamiątkowym za wojnę 1918-1921, medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości oraz odznaką pamiątkową Artylerii Konnej za służbę w 10. DAK w latach 1923-1925.

Szczęście rodzinne po przejściu Jana na emeryturę jakby odwróciło się od Pietrasów. W lipcu 1939 r. żona Anna popłynęła statkiem do Stanów Zjednoczonych, w odwiedziny do rodziny w Minneapolis. Miała wrócić do Polski po roku. Niestety, wybuch wojny uniemożliwił jej powrót do ojczyzny. Wojna wkrótce zabrała jej męża i syna. Anna próbowała utożyc sobie życie, wyszła za mąż, ale po czterech latach znowu została wdową. Jej dalsze losy nie są znane.

Wrzaz z wybuchem II wojny światowej zaczęła się okupacja, represje, pacyfikacje, wywózki i aresztowania. Za **Zbigniewem K. Wójcikiem** podam, że wielkim wstrząsem dla społeczeństwa Rzeszowa i okolicy stało się aresztowanie **1.05.1940 r.** grupy czterdziestu młodych mężczyzn, z których wielu było w wieku licealnym. Po przesłuchaniach przetrzymywano ich w siedzibie Gestapo, następnie w więzieniu na Zamku. Po ośmiu dniach przetransportowani zostali do więzienia w Tarnowie. Stamtąd 13.06 (wśród 728 więźniów) wywiezieni zostali do obozu koncentracyjnego Auschwitz. Był to pierwszy transport więźniów polskich wysłanych do utworzonego dopiero obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Wśród nich znaleźli się m.in.: **Zbigniew Bentkowski, Stanisław Szpunar, Stanisław Tondera** oraz **Jan Pietras**. Nadmienię, że

Jeden z listów J. Pietrasa, napisany z obozu Auschwitz do siostry Heleny

z zatrzymanej czterdziestki 16 z nich zginęło w obozach koncentracyjnych, 5 zginęło 3.05.1945 r. w zatopionych przez lotnictwo aliantów niemieckich statkach, 7 zostało z obozu zwolnionych, 3 uciekło, zaś 9 przetrwało do wyzwolenia. Z wywiezionych pierwszym transportem 728 więźniów wojnę przeżyło ok. 200 z nich.

Zdjęcie J. Pietrasa z obozu Auschwitz

Jan Pietras po przybyciu do obozu Auschwitz otrzymał numer **404**. W lipcu 1942 r. przeniesiono go do KL Gusen-Mauthausen, gdzie otrzymał nowy numer obozowy: **1689**. W obozie tym 15.12.1942 r. Pietras został zamordowany. W trakcie pobytu w obozie utrzymywał on korespondencyjny kontakt z siostrą **Heleną Pietras** (1899-1986), która opiekowała się domem brata. Do dziś w zbiorach rodzinnych przetrwało ponad 40 jego listów i kart pocztowych, pisanych w języku niemieckim.

*Do opracowania publikacji wykorzystałem dokumenty i fotografie rodziny **Jana i Anny Pietrasów**, udostępnione przez **Krzysztofa Kłodę** z Rzeszowa, a będące w dyspozycji **Zofii Domino**, której wyrażam podziękowanie.*

tekst: **Zdzisław Domino**

Apel do Mieszkańców Ziemi Tyczyńskiej

Obchodzony jubileuszowy rok 650-lecia miasta Tyczyna zbiega się z doniosłą rocznicą 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. **Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej** przygotowuje z tej okazji wystawę poświęconą mieszkańcom Ziemi Tyczyńskiej, którzy 100 lat temu walczyli na wielu frontach I wojny światowej.

Zwracamy się z gorącym apelem do Mieszkańców Tyczyny i okolicy o pomoc w przygotowaniu tej wystawy poprzez **udostępnienie zdjęć, listów, odznaczeń, legitymacji, dokumentów, pamiątek i wspomnień** znajdujących się w domowych archiwach.

Wierzymy, że apel nasz nie pozostanie bez echa. Pamiątki można dostarczać do **Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie** oraz do **Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie**.

Organizatorzy zapewniają, że **wszystkie dostarczone pamiątki zostaną zwrócone właścicielom**.

Leon Malak
ur. w 1894 r. (zdjęcie przekazał Seweryn Prędko z Budziwoja)

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie ogłaszają konkurs fotograficzny pt. „Tyczyn. Portret miasta” pod patronatem Burmistrza Tyczyna

- Celem konkursu jest m.in. budzenie zainteresowań dziedzictwem kulturowym Tyczyna w roku jubileuszowym 650-lecia powstania miasta.
- Konkurs jest adresowany do mieszkańców gminy Tychyn i użytkowników MiGBP w Tyczynie, którzy ukończyli 14. rok życia.
- Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest dostarczenie do siedziby Organizatora wypełnionej **Karty zgłoszenia** wraz z **oświadczeniem o przeniesieniu praw autorskich**. Dokumenty można pobrać ze strony internetowej: **www.tychyn-biblioteka.pl**.
- Zadaniem uczestników jest **wykonanie dowolnej fotografii Tyczyna**. Prace będą oceniane w trzech kategoriach: **panorama, obiekty/zabytki, mieszkańcy**.
- Każdy uczestnik konkursu dostarcza **do 17 września 2018 r.** maksymalnie 3 fotografie wraz z kartą zgłoszenia i oświadczeniem. Zdjęcia można dostarczyć w formie elektronicznej lub papierowej.
- **Zdjęcia w formie papierowej** powinny mieć format A4. Prace należy opisać na odwrocie drukowanymi literami: tytuł pracy, imię i nazwisko, nr tel. Fotografie należy dostarczyć do siedziby organizatorów (MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1 lub CDKIIT w Tyczynie, ul. Grunwaldzka 29).

- **Zdjęcia w formie elektronicznej** powinny mieć format jpg, minimalny rozmiar zdjęcia: 2 MB. Fotografie można przesłać na adres e-mail: **biblioteka@tyczyn-biblioteka.pl** (w tytule wiadomości należy wpisać: „Konkurs fotograficzny”, a w treści wiadomości: imię i nazwisko autora prac, tytuł pracy, nr tel.).

- Fotografie zostaną przedstawione na wystawie pokonkursowej.

- Wręczenie nagród i wystawa pokonkursowa odbędzie się **4.10.2018 r. o godz. 17:00** w siedzibie Organizatora.

- Kryteria oceny prac konkursowych: **zgodność z tematem, walory artystyczne, oryginalne podejście do tematu**.

- Wszelkie informacje w sprawie konkursu są udzielane telefonicznie pod nr. **(17) 22-19-410** w godzinach pracy biblioteki.

- Szczegółowy regulamin konkursu znajduje się na stronie internetowej: **www.tychyn-biblioteka.pl**.

Organizatorzy:

Informacji o dawnym Tyczynie ciąg dalszy

Tyczyńskie wójtostwo dawało niemałe dochody, skoro już w I połowie XV w. umożliwiło ich posiadaczom przejście do stanu szlacheckiego. Dochody te przynosiły różnego rodzaju czynsze i opłaty wynikające z zapisu aktu lokacyjnego. O tym, czym zajmowali się mieszkańcy oraz jak wyglądał dawny Tyczyn, postaram się krótko Państwu przybliżyć w kolejnej części poświęconej historii naszego miasta.

Wiemy, że już w roku 1432 w miasteczku działał **młyn miejski**, który przetrwał aż do czasów przedrozbiorowych. Drugi młyn (także miejski) znajdował się w Kielnarowej, a wybudowano go z pewnością przed rokiem 1507. W XV w. w Tyczynie było dwa kościoły, działała tu szkoła, z której nieliczni wychowankowie uczyli się na Uniwersytecie Jagiellońskim (wśród nich

Jerzy z Tyczyzna (ur.

ok. 1510, zm. 1591)

– humanista, poeta

polsko-łaciński, se-

kretarz króla **Zyg-**

munta Augusta

i agent dyploma-

tyczny przy Kurii

Rzymskiej. Do dziś

zachowały się jego

listy pisane do **Mar-**

cina Kromera, bę-

dące zabytkiem

XVI-wiecznej polsz-

czyzny (w 1982 r.

Państwowy Instytut

Wydawniczy wydał w formie

książki listy Jerzego do M. Kro-

mera pt. „Polski dyplomata

na papieskim dworze”). Jerzy

z Tyczyzna znany był z tego, że bardzo pomagał pol-

skiej młodzieży studiującej w Rzymie za czasów jego

służby. Jedną z dwóch tablic ufundowaną przez

mieszkańców Jerzemu z Tyczyzna znajduje się na bu-

dynku dawnego Urzędu Gminy (fot. u góry).

m.in. **Jerzy z Tyczyzna** i **Adam Draski**). O tym, że w XV w. rzemiosło i handel osiągnęły wysoki poziom, świadczą przyznane miastu prawa do tygodniowych targów i jarmarków.

Pierwsze udokumentowane wzmianki o odbywających się w Tyczynie jarmarkach pochodzą z końca XV w. Wiemy, że już w **1447 r. jarmark** w mieście odbywał się na **Boże Ciało** i na **św. Katarzynę**. W miarę

Jarmark w średniowieczu był rodzajem targu.

Była to jedna z najważniejszych form wolnego han-

dlu. Jarmarki były organizowane co rok, w stałych

terminach, najczęściej w okresie, kiedy wypadało

święto kościelne. Kupcy mieli zagwarantowane bez-

pieczeństwo osobiste i nienaruszalność mienia dzie-

ki przywilejom świeckim i kościelnym. Jarmarki trwa-

ły najkrócej jeden, a najdłużej nawet 14 dni.

upływu lat jarmarków przybywało, a w czasach przedrozbiorowych było ich aż 11.

Tyczyńscy mieszczenie już w XVI w. wyszli poza rynek lokalny. Dużą w tym zasługą króla **Zygmunta Augusta**, dzięki któremu w 1569 r. zwolniono mieszczan z płacenia ceł i myt. Z pewnością tyczyńscy mieszczenie już w XIV i XV w. handlowali, korzystając ze szlaku łączącego Ruś z Krakowem, Śląskiem i Europą Zachodnią, a biegnącego przez pobliski Rzeszów. Położenie to miało swoje dobre strony, bo kupcy odwiedzając Rzeszów, z pewnością od czasu do czasu przyjeżdżali także do Tyczyzna, aby zakupić tu potrzebne towary. Wiemy z zachowanych dokumentów, że ożywione stosunki handlowe łączyły Tyczyn ze Lwowem, Krakowem i Sanokiem. Podsumowując, choć Tyczyn nie miał prawa składu, przywilejów celnych oraz możliwości rozwoju handlu zagranicznego, to wszystkie te braki rekompensowało mu korzystne położenie na ważnym szlaku handlowym.

Choć w Tyczynie kupcy stanowili liczną grupę, to w wiekach od XIV do XVIII głównym źródłem utrzymania tyczyńskich mieszczan było **rolnictwo i rzemiosło**. Pierwsze wzmianki o tyczyńskich cechach pochodzą dopiero z XVI w., jednak z pewnością ich początki sięgają lokacji naszego miasta.

Cechy były zrzeszeniami rzemieślników pokrewnych warsztatów. Cechy dbały o wysoką jakość produktów rzemieślniczych, ustalały ceny wyrobów oraz rozdzielały produkcję pomiędzy konkretnych mistrzów cechowych. Władze cechowe wydawały pozwolenia na samodzielne prowadzenie zakładu rzemieślniczego.

Z roku **1551** pochodzi wzmianka mówiąca o istnieniu **cechu sukienników i płócienników**. Z lat późniejszych pochodzą wzmianki o kolejnych cechach: **kowalskim (1552) i szewskim (1604)**. W świetle zachowanych dokumentów wiadomo, że wszystkie cechy tyczyńskie powstały w okresie od XVI do I poł. XVII w. i były to lata najlepsze dla rozwoju miasta. Na tyczyńskich przedmieściach znajdowały się bogate folwarki, miasto miało swoje lasy. Mieszczenie byli m.in. piekarzami, kuśnierzami, tkaczami, zajmowali się także hodowlą ryb. Na jarmarkach i targach można było nabyć towary od kupców lub wymienić je na inne.

A jak wyglądało miasto? W 1790 r. były tu 173 domy, w których mieszkało 1352 osoby. W rynku stał

Stary młyn przy ul. Dechnika w Tarnogrodzie. Tak mógł wyglądać młyn w Tyczynie

ratusz, obok kościoła znajdowała się wikarówka otoczona cmentarzem, była też okazała plebania. Miasto otoczone było wałami oraz parkami, a na jego przedmieściach znajdowały się folwarki.

Wcześniej wspominałam już o młynie, była też gorzelnia oraz **wodociąg**, o którym pierwsze wzmianki pochodzą z roku **1598**. Dzięki niemu woda z tzw. Księżego Łasku za pomocą drewnianych rur została doprowadzona do miasta. Obok ludności polskiej Tyczyn i okolicę zamieszkiwali Niemcy, Żydzi i nieliczni Rusini. Pominę w tym miejscu sprawy etniczne naszego miasta, bo to temat na odrębny, dłuższy artykuł.

Tyczyn na przestrzeni wieków od XV do XVIII rozwijał się i piękniał. Niestety, w życiu zarówno człowieka, jak i miasta, są także trudne chwile. Te trudne dla Tyczyna to pożary, które co pewien czas nawiedzały nasze ziemie, ponadto wojny i rozbiory.

Najtrudniejszym był rok **1627**, kiedy to pożar znacznie obniżył ilość mieszkańców oraz zmniejszył stan zabudowy. Spłonęło wtedy prawie całe miasto, poważnie uszkodzony został kościół, spłonęła też dokumentacja. Kolejne klęski to **potop szwedzki (1651)**, a także epidemie, których śladami są dwa choleryczne cmentarze.

Na tym kończę ten krótki tekst, licząc, że kiedy wybiorą się Państwo na spacer ulicami Tyczyna i po jego najbliższej okolicy, niczym badacze szukać będziecie Państwo śladów dawnych czasów i osób, które wpłynęły na naszą historię.

tekst: **Alicja Kustra**

Opracowano na podstawie księgozbioru regionalnego Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie

Poniżej prezentujemy list uczennicy Szkoły Podstawowej w Kielnarowej **Katarzyny Starzak**, która zajęła **2. miejsce w konkursie literackim „Tyczyn prozą zaczarowany”** (kategoria: list). Konkurs zorganizowała Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie w ramach **5. Turnieju Wiedzy z Literatury i Języka Polskiego pod patronatem Burmistrza Tyczyna**.

Drodzy Podróżnicy,

Jeździmy wszyscy do innych krajów, ponieważ lubimy zwiedzać nowe miejsca, podziwiać inne kultury. Sam św. Augustyn powiedział, że „świat jest książką i ci, którzy nie podróżują, czytają tylko jedną stronę”. Tylko czy trzeba zawsze jechać w odległe miejsca, dzikie krainy, egzotyczne kraje? Moi kochani Podróżnicy, czy czasem jednak nie zapominamy, co tak naprawdę jest u nas, tak blisko? Pamiętacie powiedzenie: „cudze chwalicie, swego nie znacie...”?

Chciałabym Wam zatem przedstawić miejsce, gdzie można odpocząć i zobaczyć kilka ciekawych miejsc, moją małą ojczyznę, mam na myśli Gminę Tyczyn. Każdy z Was znajdzie tu coś dla siebie, miłośnicy historii, architektury oraz wielbiele przyrody, podróżujący z plecakiem lub z dziećmi. Drodzy Podróżnicy, to miejsce odkryje przed każdym z Was coś ciekawego.

Gmina Tyczyn znajduje się na południe od Rzeszowa. Mocno pagórkowate ukształtowanie terenu sprawia, że ze szczytów rozpościerają się niezapomniane widoki, to idealne miejsce dla tych z Was, któ-

Tyczyn w oczach młodych

rzy nie rozstają się z aparatem. Teren jest mocno zalesiony. Przez gminę przepływa rzeka Strug, wokół której jest skupione miasto Tyczyn i cztery wsie: Kielnarowa, Matysówka, Borek Stary i Hermanowa. Gmina oferuje nam wiele miejsc, które koniecznie trzeba zobaczyć. Na pierwsze miejsce wybija się Borek Stary z klasztorem oo. Dominikanów, z przepięknym ołtarzem z wizerunkiem Matki Boskiej Boreckiej. Klasztor został wzniesiony na wzgórzu, które porasta las. Przy kościele znajduje się źródło z cudowną wodą. To idealne miejsce dla tych z Was, którzy chcą się wyciszyć, pomedytować i uwolnić umysł.

W Tyczynie, 650-letnim mieście, któremu prawa nadał Kazimierz Wielki w 1368 r., znajduje się stary kościół zbudowany w 1466 r., rozbudowany w późniejszym czasie. Sanktuarium zlokalizowano w środku Rynku. Wielbiele historii nie będą się tu nudzić.

Kolejnym istotnym miejscem godnym polecenia jest zespół pałacowo-parkowy, którego historia sięga XVIII w. W zachodniej części jest pałac wybudowany przez Wodzickiego, w którym mieści się obecnie Liceum Ogólnokształcące. Rośnie tu ok. 1500 drzew, z których czterdzieści to pomniki przyrody. Park jest bardzo chętnie odwiedzany przez mieszkańców. Idealne miejsce na piknik rodzinny z odrobiną historii w tle. Co Wy na to?

Na granicy Rzeszowa i gminy Tyczyn w Hermanowej-Przylasku

jest źródło, które według niektórych ma cudowne właściwości. Miejsce to jest bardzo spokojne, położone w lesie, jest częstym celem wycieczek rowerowych i samochodowych mieszkańców Rzeszowa i okolic. Biegnie tędy wschodni szlak rowerowy GreenVelo. To coś dla Was, rowerowi Wędrowcy.

Co więcej, moi Drodzy, w naszej gminie zbudowana została Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (WSiIZ) z kampusem. Ponadto przy bazie prowadzona jest hodowla alpak i ośrodek jeździecki. Idealne miejsce na konne wycieczki. Miłośnicy grillowania, w otoczeniu pięknych widoków, też będą zachwyceni. Warto też wspomnieć o karczynie z pysznym jedzeniem – to idealne miejsce dla Was, globtroterzy kulinarni.

Moi Drodzy Podróżnicy, jestem pewna, że w naszej pięknej okolicy będziecie przeżywać przygody niczym Fogg i Obieżyświat czy Fergusson i Kennedy z powieści Juliusza Verne'a. Będąc w pobliżu Rzeszowa, warto wybrać się do Tyczyna oraz zwiedzić cały mikroregion „Dolina Srtugu”. Malownicze krajobrazy, teren lekko górzysty, lasy i zagajniki, poprzecinane rzeką Strug i wieloma mniejszymi potokami, pozwalają poczuć się naprawdę blisko natury. Serdecznie Was zapraszam.

Pozdrawiam,

Kasia Starzak
- dumna Mieszkanka Gminy
Tyczyn

PS. Gmina Tyczyn to naprawdę ładny „kawałek” Polski.

Sportowy Dzień Dziecka w Hermanowej

Impreza dla dzieci odbyła się 3.06 br. na stadionie LKS Herman Hermanowa. Organizatorami tego wydarzenia były dwie organizacje: **Ludowy Klub Sportowy „Herman”** oraz **Ochotnicza Straż Pożarna z Hermanowej**.

Pierwszym punktem wydarzenia był mecz ligowy seniorów **LKS „Herman”** z zespołem **Orla Wysoka Głogowska**. Mecz rozgrywany był w dość szybkim tempie. Obydwu zespołom zależało na zwycięstwie, ponieważ przegrana drużyna bardzo skomplikowała by sobie sytuację o utrzymanie się w lidze. Po pierwszej połowie wynik był bezbramkowy. W drugiej połowie, gdy już wydawało się, że mecz zakończy się remisem, w 73. minucie pierwszą bramkę po bardzo dobrym podaniu strzelił **Michał Skoczylas**. Po tej bramce zespół gości jeszcze bardziej zaczął otwarcie grać, co spowodowało, że gospodarze mogli częściej kontrować. Piłkarze „Hermana” w odstępie kilku minut zaaplikowali zespołowi gości jeszcze trzy gole. Strzelcami tych bramek byli **Stanisław Piwowar** i **Rafał Kopiec**. Była to druga wygrana naszej drużyny z rzędu, a zwycięstwo to bardzo zbliżyło zespół Hermana do utrzymania się w lidze.

Po emocjach związanych z wydarzeniami piłkarskimi każdy przybyły na stadion został poczęstowany zimnymi lodami, a że pogoda była upalna, to nikt nie odmawiał. Następnym punktem imprezy były konkursy zorganizowane przez OSP w Hermanowej. Chyba największą atrakcją w ten gorący dzień były konkursy związane z wodą, jak przeciąganie węża strażackiego przy kurtynie wodnej. Ponadto chętni wystąpili w zawodach ubierania i przebiegnięcia w strażackim ubraniu bojo-

Trener Stanisław Piwowar wybiera drużyny do meczu młodzieży

wym. Po konkursach strażackich dzieci i młodzież rozegrały mecz piłkarski, a trener Stanisław Piwowar przygotował dla najmłodszych piłkarzy kilka ćwiczeń. Kolejnym punktem dnia był mecz dwóch drużyn seniorów. Dla niektórych było to pierwsze poważniejsze spotkanie z piłką od dłuższego czasu.

Podczas imprezy dużym zainteresowaniem cieszyła się również dmuchana zjeżdżalnia, z której każdy za darmo mógł skorzystać. Można również było posilić się darmowymi daniami przygotowanymi na grillu lub napić się zimnych napojów.

Na zakończenie imprezy strażacy zorganizowali pokaz gaszenia pożaru oraz schłodzili nieco zebranych wodą.

Dziękujemy wszystkim osobom, którzy wspomogli to wydarzenie organizacyjnie lub finansowo.

tekst: **Marcin Czekaj**

Strażacki piknik rodzinny w Kielnarowej

W słoneczne niedzielne popołudnie 27.05 br. na placu przed remizą OSP w Kielnarowej odbył się strażacki piknik rodzinny zorganizowany przez druhow z miejscowej jednostki. Piknik rozpoczął się występem zespołu śpiewaczego **Kielnarowianie**, później odbył się blok animacji, zabaw i konkursów dla dzieci z nagrodami, pokaz baniek mydlanych (fot. poniżej) oraz koncert zespołu **De Facto**. Innymi atrakcjami dnia były: strażacki tor przeszkód, darmowy park rozrywki dla dzieci, wata cukrowa i popcorn, strzelanie z łuków, zwiedzanie wozów i sprzętu strażackiego, pokaz pierwszej pomocy w wykonaniu druhow OSP Hermanowa, kuchnia „pod chmurką”. Ponadto podczas pikniku strażacy rozdawali dzieciom balony i słodycze ufundowane przez sponsorów.

Ważnym punktem pikniku było oficjalne przekazanie sprzętu do ratownictwa technicznego dla OSP w Kielna-

rowej, zakupionego przez Gminę Tyczyn ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Przekazania dokonał burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** w obecności komendanta gminnego **dh. Janusza Skoczylasa**. Naszą jednostkę reprezentowali: naczelnik OSP **dh. Wacław Ciura** oraz zastępca naczelnika **dh. Piotr Szetela**. Poświęcenia przekazanego sprzętu dokonał kapelan gminny ZOSP RP w Tyczynie **ks. Sławomir Balawender**.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za wspólną zabawę i zapraszamy za rok. Zdjęcia z pikniku dostępne są na profilu Facebook OSP Kielnarowa.

Tekst: **Edyta Ciura-Szetela**
- sekretarz OSP Kielnarowa

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Kielnarowej składa serdeczne podziękowania:

druhom i druhom OSP Kielnarowa za zaangażowanie w organizację pikniku, strażakom z jednostek OSP Hermanowa, OSP Tyczyn i OSP Borek Stary za przybycie samochodami ratowniczymi wraz ze sprzętem oraz udostępnienie pojazdów do zwiedzania. Dziękujemy także wszystkim partnerom i sponsorom za pomoc w organizacji pikniku, a byli nimi: Gmina Tyczyn, Sołtys wsi Kielnarowa, Kapelan Gminny Związku Gminnego Ochotniczych Straży Pożarnych w Tyczynie, LKS JAR Kielnarowa, LD MOTO Dominik Leniart warsztat samochodowy z Kielnarowej, MERITUM Ubezpieczenia Piotr Oczko z Tyczyna, Kwaciarnia FLORA-DEKOR Ewelina Oślizło z Kielnarowej oraz pani Agata Welc.

Wypadki przy pracy Kompendium dla każdego

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą: • podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności albo poleceń przełożonych, • podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy nawet bez polecenia, • w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy. Na równi z wypadkiem przy pracy (w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie), traktowany jest wypadek, któremu **pracownik uległ w czasie podróży służbowej lub podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony**.

Z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługują następujące świadczenia: • zasiłek chorobowy, • świadczenie rehabilitacyjne, • zasiłek wyrównawczy, • jednorazowe odszkodowanie, • renta z tytułu niezdolności do pracy (w tym renta szkoleniowa), • renta rodzinna, • dodatek pielęgnacyjny, • dodatek do renty rodzinnej (dla sieroty zupełnej), • pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą.

Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego **nie przysługują** ubezpieczonemu, **jeżeli wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia**, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Świadczenia nie przysługują również ubezpieczonemu, który będąc w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych, przyczynił się w znacznym stopniu do spowodowania wypadku. Regulacja ta nie dotyczy członków rodziny ubezpieczonego, którzy w takich przypadkach zachowują prawo do świadczeń określonych w ustawie wypadkowej.

Protokół powypadkowy

Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, jakiemu uległ ubezpieczony będący pracownikiem, następuje w trybie określonym przepisami Kodeksu pracy. Bezpośrednio po otrzymaniu informacji o zaistniałym wypadku pracodawca jest zobowiązany do powołania zespołu powypadkowego, który powinien niezwłocznie przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku oraz ustalenia, czy wypadek pozostaje w związku z pracą. **Zespół powypadkowy** po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia uzyskania zawiadomienia o wypadku, sporządza protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy według wzoru ustalonego w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16.09.2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy (Dz.U. Nr 227, poz. 2298). Protokół sporządza się w niezbędnej liczbie egzemplarzy i dołącza się do niego protokoły przesłuchania poszkodowanego i świadków, a także zebrane w trakcie postępowania wyjaśniającego materiały, dokumenty, opinie lekarskie, opinie specjalistów, szkice lub fotografie miejsca wypadku, zgodnie z § 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.07.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz 870).

Protokół powypadkowy jest udostępniany również poszkodowanemu w celu zapoznania się z jego treścią. Poszkodowany, jeżeli nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole, może wnieść uwagi i zastrzeżenia.

Choroba zawodowa

Za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, o którym mowa w art. 237 §1 pkt 2 Kodeksu pracy, jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy. Wykaz chorób zawodowych i szczegółowe zasady postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznania i stwierdzenia chorób zawodowych oraz podmioty właściwe w tych sprawach zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 30.06.2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1367). W załączniku do rozporządzenia zostały wykazane choroby, które są uznawane za zawodowe i okres, w którym wystąpienie udokumentowanych objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej, pomimo wcześniejszego zakończenia narażenia zawodowego.

Co to jest jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy?

Ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Za **stały uszczerbek** na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. Za **długotrwały uszczerbek** na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji. Jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (kwota przysługująca za jeden procent uszczerbku na zdrowiu zmienia się raz w roku i nowe stawki obowiązują od 1.04 danego roku do 31.03 roku następnego).

Renta rodzinna wypadkowa

Renta rodzinna przysługuje po ubezpieczonym lub renciście uprawnionym do świadczenia na podstawie ustawy, który zmarł wskutek następstw wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Do renty rodzinnej uprawnieni są: małżonek, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, przysposobione, przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci (z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka) oraz rodzice. Osoby te nabywają prawo do renty rodzinnej, jeżeli spełnią warunki do tej renty określone w ustawie emerytalnej.

Renta rodzinna przysługuje w wysokości: • 85% świadczenia, jakie przysługiwałoby zmarłemu, jeżeli do renty rodzinnej uprawniona jest jedna osoba, • 90% świadczenia, jakie przysługiwałoby zmarłemu, jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są dwie osoby, • 95% świadczenia, jakie przysługiwałoby zmarłemu, jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są trzy lub więcej osób.

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

– regionalny
rzecznik prasowy ZUS
w woj. podkarpackim

Alfabet Ananasów: Dziecko Zakochane

Jestem mamą dorosłego już syna, który właśnie pragnie stworzyć szczęśliwy związek. Zastanawiacie się Państwo: I co z tego?! Otóż bardzo wiele.

Od dnia narodzin, od momentu pierwszego wzięcia go na ręce, myślałam o tym, że kiedyś będę musiała oddać go innej kobiecie. Zapewne wszystkie mamy (nie tylko synów) czuły lub czują tak samo. Jeżeli zaś jesteście rodzicami dziecka, które ma już własną rodzinę, to prawdopodobnie dzień jego ślubu bądź odejścia z domu stał się dla Was początkiem trosk: czy moje dziecko znalazło odpowiedniego partnera, czy będzie z nim szczęśliwe? itp... Przecież wiemy, że nigdy nie będziemy mieć takiej pewności. Sama uważam, iż szczęśliwy związek to coś takiego, jak trafienie szóstki w totołotko lub ciężka praca 24 godziny na dobę(!).

Cofnijmy się trochę w czasie. Wasza pociecha jest właśnie nastolatkiem i przeżywa swoją pierwszą miłość. Właśnie zbliżają się wakacje, a to niewątpliwie najlepszy czas na miłość.

Kilka rad dla rodziców zakochanych dzieci: • **Najważniejsze, by dziecko wiedziało**, że jesteście po jego stronie. • **Rozmowa**, a czasami wiele rozmów (wielokrotnie ciągnących się do rana) to dobre lekarstwo na zranione serduszko. Jeśli Wasze dzieci dzielą się z Wami swoim życiem, to Wasz największy sukces! Możecie je tylko wysłuchać albo wysłuchać i doradzić. Pamiętajcie, iż nie jesteście w stanie wybrać za nie. • **Nauczcie swoje**

KĄCIK PEDAGOGA

dziecko rozróżniać zauroczenie od prawdziwego uczucia. Większość nastoletnich uczuć jest jak tornado - wpadają z nienacką i z hukiem, ale też kończą się tak szybko jak wiosenny deszcz. Jednak dla Waszych pociech nie są bez znaczenia, ale bywają takim poligonem doświadczalnym dla późniejszych miłości. • **Nauczcie dziecko dbać o swoje prawa**, domagać się szacunku i stawiać swoje granice. • Jeśli mają Państwo córkę, tłumaczcie jej, że chłopcy są bardziej niecierpliwi w sprawach seksu i często domagają się dowodu miłości. Decyzja o podjęciu współżycia powinna być podjęta przez obydwie strony - dobrowolnie, a nie pod przymusem.

Jeśli jesteście rodzicami przedszkolaka i cieszyć się, że Was ten problem nie dotyczy, to pamiętajcie, że małe dzieci potrafią się zakochać na zabój, jak nastolatki(!). Zakochane maluchy lubią trzymać się za rączki, całować. Nie wolno ich wyśmiewać, zniechęcać czy rozdzielać. Dzieci traktują miłość jak coś bardzo czystego, czego nie wolno zdradzić. Nikt nam, dorosłym, nie dał prawa oceniać, co jest miłością, a co nie. Nawet małe dzieci mają prawo do przeżywania uczuć.

Pamiętajcie! Dobre relacje między rodzicami a dziećmi są możliwe tylko wtedy, kiedy dzieci wyrażają zgodę na życie i na rodziców, jakich mają.

Rubrykę redaguje:
**Beata
Byczyńska-Gruca**
- pedagog
w SP w Tyczynie

RODO - co to takiego?

W 2016 r. weszły w życie, a od 25.05.2018 r. zaczęły obowiązywać we wszystkich krajach należących do Unii Europejskiej, przepisy Ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO). Nowe przepisy przyjęte zostały w formie rozporządzenia, co oznacza bezpośrednie stosowanie przepisów przez wszystkich przedsiębiorców przetwarzających dane osobowe na terytorium Unii Europejskiej. Zostały wprowadzone przede wszystkim w celu ujednolicenia zasad dotyczących ochrony danych osobowych obowiązujących na terenie całej UE.

RODO obejmuje swoim zastosowaniem wszystkie **podmioty prywatne i publiczne, które przetwarzają dane osobowe**. Warto przypomnieć, iż przetwarzanie danych osobowych to każda czynność związana z ich użyciem, czyli zapisywanie, kopiowanie czy przechowywanie w formie cyfrowej. RODO definiuje zasady przetwarzania, wykorzystywania i przechowywania danych osobowych, jak również wprowadza szereg obowiązków, nowe rodzaje odpowiedzialności oraz sankcje finansowe.

W jakim celu wprowadzono nowe przepisy?

Chodzi m.in. o zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony naszych danych osobowych, aby nie tylko niepowołane osoby miały do nich dostęp, ale i aby nie były swobodnie przetwarzane przez podmioty do tego nieuprawnione. Nadto m.in. rozporządzenie nakazuje upowszechnienie informacji kto, kiedy i w jakim procesie wykorzystał poszczególne dane oraz wprowadza prawo do bycia zapomnianym, tj. osoba fizyczna w każdym momencie może zażądać udostępnienia informacji o swoich danych osobowych, a także ich usunięcia również z baz danych. Ponadto RODO uzupełnia zasady uzyskiwania zgód na prze-

tworzenie danych osobowych od osób fizycznych, tak aby zgoda była wyrażona konkretnemu podmiotowi. Dodatkowo oświadczenie o jej udzieleniu powinno być sformułowane w jasny i prosty sposób. Nadto RODO wymaga, aby pobierane zgody charakteryzowała dobrowolność, toteż wyrażenie bądź brak zgody nie powinno wpływać na warunki zawieranej umowy.

Wyjaśnić ponadto należy, iż zgodnie z nowymi przepisami dane osobowe to takie dane, które pozwalają zidentyfikować osobę fizyczną. Mogą to być informacje takie jak: imię, nazwisko, numer PESEL, płeć, adres e-mail, ale również numer IP, dane o lokalizacji, kod genetyczny, poglądy polityczne czy historia zakupów. Wszelkie informacje zbierane na temat osoby, które pozwalają na ustalenie jej tożsamości, są danymi osobowymi, niezależnie od tego, czy są przetwarzane w formie papierowej, czy cyfrowej.

Kogo nie dotyczy RODO?

Rozporządzenie wyróżnia grupy podmiotów, których zakres RODO nie dotyczy. Są to m.in. osoby fizyczne, które w działalności czysto osobistej lub domowej, bez związku z działalnością zawodową lub handlową, przetwarzają dane osobowe (np. przechowują dane teleadresowe znajomych lub listy czy kartki pocztowe od rodziny).

Materiał źródłowy: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Rubrykę redaguje:
Artur Maziarz
- radca prawny

Zdrowa kapusta

Kapusta jest najpopularniejszym warzywem w naszym kraju. Nie każdy z nas wie jednak, jak wiele posiada walorów zdrowotnych. Jedząc kapustę, dostarczamy naszemu organizmowi komplet niezbędnych dla zdrowia witamin z grupy B, sporo witaminy A, E, K i rutyny. Obecność chlorofilu, żelaza, miedzi i magnezu sprawia, że **kapusta jest znakomitą środkiem przeciw niedokrwistości**, a znajdującą się w niej siarka działa antyseptycznie na drogi oddechowe.

Kapusta bez względu na odmianę posiada wiele cennych składników mineralnych i błonnika. Szczególnie cenna jest **kapusta pekińska**, która zawiera dużo beta-karotenu. Pół szklanki pokrojonej kapusty pekińskiej pokrywa dzienne zapotrzebowanie na ten składnik. Kapusta zajmuje ponadto czołowe miejsce wśród pokarmów działających przeciwnowotworowo. Jedzenie kapusty raz dziennie zmniejsza ryzyko wystąpienia raka jelita grubego aż o 66%! W wielu krajach (m.in. Grecji i Japonii) stwierdzono związek między spożyciem kapusty a niskim wskaźnikiem zachorowalności na ten nowotwór. Liczne badania naukowe potwierdzają, że niedoceniana wciąż kapusta dorównuje swoimi właściwościami zdrowotnymi np. jogurtowi czy oliwie. **Czemu kapusta zawdzięcza swoje właściwości?** Przede wszystkim dzięki składnikom, które według badań hamują powstawanie zmian nowotworowych u zwierząt. Podobne właściwości posiadają: brokuły, kalafior czy brukselka. Kapusta wykazuje ponadto działanie niszczące wirusy i bakterie.

Mimo powszechnie panującej opinii, że kapusta jest ciężkostrawna, okazuje się bardzo **korzystna dla żołądka i jelit**. Do potraw z kapusty wystarczy dodać przyprawę, szczególnie majeranek, kminek lub koper, by ułatwić jej trawienie. Pamiętajmy także o ważnej zasadzie dotyczącej gotowania kapusty. Z powodu dużej zawartości ostrych olejków eterycznych warto we wstępnej fazie gotować ją bez przykrycia. Dzięki temu część olejków eterycznych uolotni się, a kapusta nabierze delikatnego smaku.

Od dawna kapusta stosowana jest również jako kosmetyk - korzystnie wpływa na wygląd skóry, włosów i paznokci. Okłady ze świeżych liści kapusty przynoszą doskonałe rezultaty. Już półgodzinny okład na twarz - **z kapusty nieopryskiwanej i nienawożonej nawozami sztucznymi!** - regeneruje i oczyszcza skórę, poprawia krwioobieg, absorbuje tłuszcz z tkanki podskórnej.

Kapusta kiszona to wspaniałe źródło wapnia i potasu, ale nade wszystko **naturalny antybiotyk regulujący pracę układu trawiennego**. Dzięki bakteriom, które podczas fermentacji wytwarzają dodatkowy kwas askorbinowy, ma więcej witaminy C niż surowa kapusta. Kolejny produkt tego procesu - kwas mlekowy, doskonale oczyszcza przewód pokarmowy z bakterii gnilnych, działa silnie dezynfekująco, stwarza idealne warunki do rozmnażania dobroczynnych bakterii jelitowych. Sok z kiszonej kapusty jest też lekarstwem na dolegliwości przewodu moczowego, układu oddechowego i jelit.

Nowością na rynku jest od niedawna **kiszona czerwona kapusta**, która ma delikatniejszy smak i według opinii dietetyków jest zdrowsza od kapusty białej ze względu na zawartość dużej ilości antyutleniaczy, seleniu i witaminy E.

Niedziela dla zdrowia

W niedzielę 20.05 br. odbyła się **akcja profilaktyki zdrowia**, w której wzięło udział ponad 120 mieszkańców Tyczyna. W ramach akcji można było wykonać np. badanie spirometryczne, które pozwala ocenić układ oddechowy. Obecny w tym dniu lekarz na miejscu konsultował wyniki badań. Kolejnym badaniem było EKG, które umożliwia wykrycie nieprawidłowości w pracy serca. Wielkim powodzeniem cieszyły się pomiary ciśnienia tętniczego krwi oraz poziomu cukru. Pielęgniarka diabetologiczna prowadziła edukację w zakresie profilaktyki cukrzycy oraz radzenia sobie z podwyższonym poziomem cukru. Wśród ekspertów byli również dietetycy, którzy udzielali porad żywieniowych, wykonywali pomiary tkanki tłuszczowej i składu masy ciała. Można było także nauczyć się techniki samobadania piersi na profesjonalnych fantomach. Ofertą specjalną były **talony na badania w kierunku żółtaczkę wszczepiennej**. Jest to choroba, do której może dojść w wyniku zarażenia wirusem HCV w drodze kontaktu z krwią osoby chorej. Zdarza się to w placówkach medycznych czy salonach kosmetycznych. Przeciwno HCV nie ma szczepionki. Kolejne **talony** były przeznaczone na badania poziomu cholesterolu, jego frakcji oraz trójglicerydów, tzw. **lipidogram**. Talony można wykorzystać do końca czerwca w przychodni w Tyczynie czy innych placówkach ZOZ Nr 2.

Celem naszej akcji było zachęcenie do refleksji nad własnym zdrowiem, zwiększenie świadomości na temat czynników ryzyka głównie chorób cywilizacyjnych, jak nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, choroby serca czy choroby nowotworowe. Badania, konsultacje i porady dla mieszkańców gminy były bezpłatne. Decyzję o jej zorganizowaniu podjęły władze miasta, natomiast organizacją zajął się **Zarząd Osiedla w Tyczynie**. Była to już trzecia akcja profilaktyki zdrowia. Z roku na rok przybywa osób coraz bardziej zainteresowanych troską o swoje zdrowie.

tekst: **Anita Drażek**
- radna Rady Miejskiej w Tyczynie

Kisić możemy jednak nie tylko kapustę. Zapewne dla wielu z Państwa będzie to zaskoczeniem, ale możemy również **kisić buraki ćwikłowe i zielone pomidory**. Na Ukrainie bardzo popularną potrawą są zaś kiszzone jabłka. Do kiszenia nadają się również: gruszki, śliwki, kalafior, marchew, rzodkiew, cebula, czosnek, fasolka szparagowa, bakłażany, papryka oraz grzyby. Kiszonki działają antystresowo, wykazują również właściwości wzmacniające. Warto również wiedzieć, że kiszenie poprawia strawność produktów, gdyż w czasie fermentacji zostają usunięte z nich m.in. substancje gazotwórcze.

Na koniec kilka rad: • Kupując kapustę, wybieraj ciężkie główki, zwarte, o jasnych i kruchych liściach zewnętrznych. • Kapusta kiszona powinna być biała, krucha i posiadać typowy zapach i smak kiszonki. Różowa barwa oraz nieprzyjemny gnilny lub pleśniowy zapach i smak świadczą o rozwoju bakterii gnilnych lub pleśni i drożdży - taka kapusta nie nadaje się do spożycia.

Bibliografia: Jean Carper, „Apteka żywności” „Nowe i niezwykłe odkrycia leczniczego działania żywności”, Poznań 2008, <http://www.poradnikzdrowie.pl/zywnosc/co-jesz/> <http://onkologia.opole.pl>

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
- nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjo-
natka ekologii
i zdrowej żywności

Sukces Anny w konkursie

W bieżącym roku przeżywamy 100-lecie odzyskania niepodległości. Z tego tytułu odbywają się liczne spotkania, sesje naukowe, konferencje. W uroczystości włączają się również szkoły poprzez udział w konkursach historycznych. Jednym z takich konkursów, w którym wzięła udział młodzież z naszej szkoły, był konkurs zorganizowany przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty, przy współpracy Szkoły Podstawowej w Tyczynie oraz Burmistrza Tyczyny **pt. „A jak ciebie kto zapyta... Ludzie, miejsca, wydarzenia okresu walk o Niepodległą na Podkarpaciu w latach 1914-1922”**.

Celem konkursu było zainteresowanie dzieci i młodzieży historią Polski i regionu poprzez zachęcenie do kwerend historycznych i poszukiwań w swoim najbliższym otoczeniu różnych miejsc, obiektów czy pamiątek związanych z odzyskaniem niepodległości po latach zaborów, które już zostały upamiętnione lub czekają na odkrycie i upamiętnienie, przybliżenie postaci i wydarzeń z tego okresu.

Konkurs był m.in. jednym z elementów cyklu spotkań oraz ogólnopolskiej konferencji podsumowującej **pt. „To jest moja matka, ta ziemia”**, której głównym organizatorem była **Halina Szydełko** – poseł na Sejm RP oraz Akcja Katolicka Diecezji Rzeszowskiej.

Konkurs przeprowadzony został w trzech kategoriach: plastycznej (projekt medalu, znaczka pocztowego przedstawiającego bohatera), literackiej (ukazującej sylwetkę bohatera bądź plan wycieczki po miejscach pamięci) i prezentacji multimedialnej (na temat osoby, miejsca lub wydarzenia związanego z walką o Niepodległą na Podkarpaciu).

Ania wraz z K. Hajdukiem podczas rozdania nagród

Miło nam poinformować, że w kategorii prezentacji multimedialnej, w grupie szkół ponadgimnazjalnych 1. miejsce zdobyła nasza uczennica **Anna Wilk** (kl. 1a). Ania wykonała prezentację przedstawiającą sylwetki 22 strzelców budziwojskich. Praca miała bardzo duży walor historyczny, oparta została na bogatych źródłach (zdjęcia, dokumenty, szczegółowe opisy).

26.05 br., w trakcie ogólnopolskiej konferencji podsumowującej „To jest moja matka...”, która odbyła się w hali G2A Arena w Jasionce, Ania Wilk odebrała z rąk organizatorów konkursu nagrodę oraz okolicznościowy dyplom. Serdecznie gratulujemy.

tekst: **Krzysztof Hajduk** - nauczyciel ZS w Tyczynie

Informacje sportowe

► 5.04 br. na stadionie Resovii odbyła się **powiatowa „Licealiada” w indywidualno-drużynowych biegach przełajowych**. Dziewczęta z ZS w Tyczynie w składzie: **Monika Kamińska, Katarzyna Krzyśko, Katarzyna Rak i Zuzanna Wójtowicz** drużynowo zajęły 3. miejsce. Również 3. miejsce zdobyła drużyna chłopców z naszej szkoły w składzie: **Hubert Bobeł, Artur Dziedzic, Dominik Furman, Wiktor Lew, Dawid Pietrucha i Dawid Stec**. Gratulujemy!

► 11.04 br. po raz pierwszy na „Orliku” LO w Dynowie odbyła się **powiatowa „Licealiada” w piłce nożnej chłopców**. Nasza drużyna w składzie: **Hubert Bobeł, Artur Dziedzic, Mikołaj Hajduk, Robert Łowczyk,**

Nagrodzone zespoły w indywidualno-drużynowych biegach przełajowych. Pierwsza z prawej - drużyna chłopców z ZS w Tyczynie

Jakub Migut, Dawid Pietrucha, Karol Pietrucha, Dawid Stec, Arkadiusz Szlęzak zajęła 6. miejsce.

► 29.05 br. 25 osobowa grupa uczniów Zespołu Szkół w Tyczynie po raz pierwszy brała udział w 12. Biegu Tyczyńskim. W kategorii dziewcząt 1. miejsce zajęła **Zofia Gierczak**, 2. miejsce - **Patrycja Watras**, 3. miejsce - **Katarzyna Krzyśko**. W kategorii chłopców 1. miejsce zdobył **Maciej Szkoła**, 2. miejsce - **Mikołaj Hajduk**, 3. miejsce - **Hubert Bobeł**. Wszystkim uczestnikom biegu gratulujemy.

Opiekunem uczniów podczas wszystkich zawodów był nauczyciel wych. fizycznego **Sylwia Niemiec**.

teksty: **Sylwia Niemiec**

- nauczyciel wych. fizycznego w ZS w Tyczynie

Nagrodzone zawodniczki Zespołu Szkół w Tyczynie w 12. Biegu Tyczyńskim wraz z dyrektorem ZS w Tyczynie

Dorotą Tarańską-Kłęsk (pierwsza z prawej) oraz nauczycielem wych. fizycznego Sylwią Niemiec (2 z prawej)

Grand Prix Polski Cheerleaders o Puchar Burmistrza Tyczyna

19.05 br. w hali widowiskowej przy Szkole Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie odbyły się zawody Grand Prix Polski Cheerleaders o Puchar Burmistrza Tyczyna. W zawodach wzięło udział ponad 300 uczestników z całej Polski. Organizatorami imprezy byli: UKS Flimero, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie oraz Polskie Stowarzyszenie Cheerleaders. Celem zawodów jest co roku nie tylko propagowanie zdrowego stylu życia oraz sposobu na aktywny rozwój dzieci i młodzieży, lecz również promocja naszego miasta.

Po oficjalnym otwarciu zawodów, którego dokonali burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** oraz wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Cheerleaders **Anna Polatowska-Zegar**, zgromadzona publiczność mogła obejrzeć zmagania 40 zespołów oraz 20 duetów. Imprezę poprowadziły były tancerki Flimero: **Wiktoria Domino** i **Natalia Majewska**.

Turniej rozrywany był w dywizjach: Cheer, Cheer Dance i Pom Dance oraz czterech kategoriach wiekowych: dzieci do 8. roku życia, junior młodszy, junior i senior. Komisja sędziowska, składająca się z członków

Flimero w akcji

PSCH, oceniała technikę i trudność wykonywanych elementów, ekspresję tańca, ogólne wrażenie artystyczne, synchronizację oraz choreografię. W zawodach wzięło udział również nasz tyczyński zespół **Flimero**, który zdobył jako zespół **3 złote** medale i jeden **brązowy** w kategoriach: Pom Dance Elite, Cheer Dance Freestyle Pom, Cheer COED i Group Stunt All Girl. Duety Flimero zdobyły **5 złotych medali i jeden brązowy**. Wśród najmłodszych uczestników wybrano w drodze losowania najsympatyczniejszą i najsłodszą uczestniczkę zawodów.

Patronat nad imprezą objęli: Burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** oraz Starosta Rzeszowski **Józef Jodłowski**, a patronat medialny: TVP3 Rzeszów, Gazeta Codzienna Nowiny oraz serwis informacyjny nowiny24.

tekst: **Dorota Drozd** - instruktor M-GOK w Tyczynie

Najmłodsze „Flimerki”
z trener Jolantą Magdą

Kolejne sukcesy tyczyńskich karateków

9.06 br. w hali sportowej MOSiR w Mysłowicach odbył się 1. Międzynarodowy Turniej Ju-jitsu Silesian Open. W turnieju wzięło udział około 460 zawodników z 5 państw, którzy walczyli o medale ufundowane przez prezesa Śląskiego Związku Ju-jitsu.

Naszą szkołę Ju-jitsu Karate reprezentowało 11 czołowych, młodocianych zawodników z klubu tyczyńskiego i rzeszowskiego, którzy wywalczyli piękne medale. W kategorii młodzików młodszych U10 (do 10 lat) po dwa złote medale w ne-wazie i fightingu wywalczyły zawodniczki z Tyczyna: **Emilia Wilk** (kat. 28 kg) i **Aleksandra Sowa** (kat. 36 kg). W kategorii młodzików U12 wystąpiły z tyczyńskiego oddziału **Judyta Szafran** i **Izabela Szlęk**. Obie zawodniczki w duosystemie zdołały wywalczyć cenne srebro, a w pojedynczych walkach Iza w fightingu - po trzech pięknych pojedynkach - w finałowym czwartym uległa rywalce, zadowalając się drugim srebrnym medalem. Judyta - debiutująca w walkach na tak dużej imprezie - wywalczyła brąz w ne-wazie. W kategorii juniorów młodszych U15 **Paweł Miechoński** z Tyczyna musiał zadowolić

się brązowym krążkiem, gdyż w pierwszej walce trafił na kolegę klubowego **Dawida Tarkowskiego** z Rzeszowa, który wywalczył złoty medal w fightingu i brąz w ne-wazie.

Wszystkim uczestnikom (nie tylko z Tyczyna) gratuluję, że odważnie podjęli rękawicę przed walką i zdołali wrócić z tarczą w ręku do domu.

tekst: **Wiesław Kisiel** - trener

Wszyscy medaliści na podium

• KOSIARKI, • PILARKI, • GLEBOGRYZARKI, • SKUTERY, • QUADY, • ROWERY - **Sklep „MEWA”** Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39A,
Tel. (17) 22-91-444, kom. 881-540-700

Podejmę pracę jako opiekunka osoby starszej lub dziecka.
Tel. 697-255-551

Sprzedam działkę 17 arów w Tyczynie (ul. Sadowa), z warunkami zabudowy.
Tel. 695-040-816, 779-212-334

Sprzedam działkę na Zagrodach, 28 arów.
Tel. (17) 22 99 727

Sprzedam działkę w Tyczynie, 11 arów.
Tel. (17) 22-99-727

608-439-955

Pod tym numerem można **całodobowo przez 7 dni w tygodniu zgłaszać przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Rolety, Plisy, Żaluzje, Moskitiery

Profesjonalny pomiar, montaż oraz naprawa

Darmowy dojazd do klienta

Więcej informacji

pod nr tel. **662 246 051**

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

KREDYT BEZPIECZNY PARASOL

4%

- ✓ Oprocentowanie stałe !
- ✓ Bez poręczycieli !
- ✓ Posiadasz rachunek – obniżasz prowizję !

Bank bliski Tobie !

*Warunki dotyczą kredytu Bezpieczny Parasol dla kwoty 5.000,00 zł. RRSO na dzień 11.06.2018 r. dla reprezentatywnego przykładu wynosi 14,07% dla całkowitej kwoty kredytu 5.000,00 zł, spłacanej w 12 ratach miesięcznych równych – 426,00 zł. Stopa oprocentowania kredytu 4% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty wynosi 5349,34 zł w tym odsetki – 109,34 zł, prowizja przygotowawcza – 2%, prowizja za udzielenie kredytu 2% oraz ubezpieczenie Kredytobiorcy – 40,00 zł. Stopa oprocentowania oraz prowizja za udzielenie kredytu obowiązują dla Klientów indywidualnych, którzy posiadają lub założą rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy (przez który przeprowadzane są, lub będą stałe miesięczne wpływy z tytułu wynagrodzenia za pracę lub rentę czy emeryturę). Rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy musi być czynny przez co najmniej cały okres kredytowania. Przedstawione informacje mają jedynie charakter orientacyjny. Ostateczna wysokość wszystkich kosztów związanych umową jest uzależniona od warunków umowy oraz rodzaju i zakresu usług dodatkowych.

Zapraszamy do naszych placówek:

BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6 w Tyczynie
 tel. (17) 221 92 10

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
 tel. (17) 229 66 34

I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
 tel. (17) 852 15 39, (17) 853 43 53

II Oddział w Rzeszowie, ul. Okulickiego 13a
 tel. (17) 852 28 07

III Oddział w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 12
 tel. (17) 853 48 33

www.bstyczyn.pl

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Drązek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, Tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 6. numeru „Głosu Tyczyna” (6/2018)

Rozwiąż krzyżówkę

1

7

8

13

14

17

19

21

22

23

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

2

3

4

6

10

12

15

18

20

23

Pierwsza Komunia Św. w gminie Tyczyn 2018

Hermanowa, parafia pw. Matki Bożej Niepokalanej

Uczniowie kl. IIIa SP w Hermanowej. U góry od lewej: **wychowawca Teresa Warda, dyrektor szkoły Elżbieta Rożek, ks. Wiesław Bednarz.** Górny rząd dzieci od lewej: Bartłomiej Pikula, Alan Leniart, Piotr Szpunar, Katarzyna Kaczor, Mateusz Gruba, Jan Borowiec, Dominik Skoczylas, Nikola Potręt, Hubert Leniart, Karol Stachurski. Dolny rząd dzieci od lewej: Mateusz Gutkowski, Marcin Paśko, Miłosz Czarnik, Natalia Bomba, Weronika Makulska, Natalia Wójcik, Aleksandra Kopiec, Natalia Paluch, Dawid Chrzanowski, Szymon Majda.

Uczniowie kl. IIIb SP w Hermanowej. U góry od lewej: **wychowawca Urszula Burz, dyrektor szkoły Elżbieta Rożek, ks. Wiesław Bednarz.** Górny rząd dzieci od lewej: Filip Oleksowicz, Hubert Kuśnierz, Hubert Olech, Maksymilian Malak, Nikola Wolanin, Zuzanna Żurek, Emilia Ochędowska, Dominika Czekaj, Gabriela Tendelska, Bartosz Prędkie. Dolny rząd od lewej: Eryk Malak, Jakub Zembroń, Emilia Klimasz, Maria Kuczmars, Judyta Stybak, Patrycja Książek, Oliwia Gefert, Paweł Początek, Kocur Oliwier, Jakub Kopiec.

**Uczniowie kl. IIIa
SP w Borku Starym.**

I rząd od lewej:
Kacper Hadała,
Wojciech Błoński,
Konrad Rusznica,
Kamil Żurek, Jakub
Łępa, Sebastian
Szyszka, Krystian
Piątek, Jakub Wilk,
Adrian Pękala, Jakub
Chylek. II rząd od
lewej: Malwina
Zastrow, Wiktoria
Tadla, Nikola Kłósek,
Anna Konkol,

Borek Stary, parafia pw. św. Piotra i Pawła

Laura Jarosz, Wiktoria Szpala, Emily Leja, Maja Trzyna, Gabriela Budak, Marika Szura, Karolina Szczepańska. III rząd od lewej: **wychowawca Justyna Barańska, ks. prałat Adam Pietrucha, były wychowawca Agnieszka Trojanowska, ks. katecheta Piotr Porada.**

Borek Stary, parafia pw. św. Piotra i Pawła

**Uczniowie kl. IIIb
SP w Borku
Starym.** I rząd od lewej: Dominik Szczęch, Mikołaj Tereszkievicz, Miłosz Kowaliło, Wiktor Sroka, Kamil Kuk, Miłosz Hodysz, Miłosz Janik, Karol Zembroń, Adrian Chotkowski, Konrad Bęben, Borys Patrzyk.

II rząd od lewej: Aleksandra Błońska, Karolina Pluta, Aleksandra Pieniowska, Maja Tereszkievicz, Anna Bator, Maja Szpala, Julia Opióła, Julia Nowak, Patryk Maciołek, Szymon Nowicki. III rząd od lewej: **wychowawca Magdalena Kawa-Szpala, ks. prałat Adam Pietrucha, ks. katecheta Piotr Porada.**

**Uczniowie kl. III SP
w Kielnarowej.** I rząd od lewej:

Julia Pustelnik, Emilia Bałda,
Kinga Kasak, Aleksandra Sokół,
Dominika Skiba, Mateusz
Mastej, Amelia Kaplita. II rząd
od lewej: Izabela Stanio,
Sebastian Czekański, Jacek
Chrzan, Gabriela Gorzelec,
Nadia Staniek, Dominika
Drażek, Dawid Wanat, Agata
Kamecka, Karolina Sochacka,
Julita Nahirny, Marlena Szura,
Kamil Kurasz, Oliwier
Marciniak, Michał Korbecki,
Anna Filip.

Kielnarowa, parafia pw. Wniebowstąpienia Pańskiego

Uczniowie kl. IIIa SP w Tyczynie. Stoją w górnym rzędzie od lewej: Gerard Bialic, Antoni Fil, Filip Bartnicki, Przemysław Rzepka, Gabriel Śmigiel, Szymon Kopiec, Szymon Górka, Hubert Lasota, Filip Konieczny, Tymoteusz Różański. W środkowym rzędzie od lewej: **ks. Krzysztof Książek**, **wychowawca Jadwiga Płodzień**, Oliwia Piekietek, Julia Dec, Bartosz Perełka, Liliana Nicpoń, Alicja Tendelska, Emilia Kawa, Magdalena Skiba, Jan Rosół, **wychowawca Agnieszka Międlar**. W dolnym rzędzie od lewej: Kacper Kaplita, Gabriela Domin, Diana Marcinek, Szymon Kaliszak, Julia Cisko, Milena Ligęza, Aleksandra Wilk.

Uczniowie kl. IIIb SP w Tyczynie. Stoją w górnym rzędzie od lewej: Daniel Polaniecki, Dominik Szetela, Michał Gądela, Xavier Biegacz, Kacper Tłuczek, Mikołaj Skowron, Wiktor Amanowicz, Carlos Real. W środkowym rzędzie od lewej: **ks. Krzysztof Książek**, Urszula Capińska, Veronica Cieszkowska-Pascoal, Weronika Turaj, Oliwia Iwanowicz, Lea Bawół, Milena Mazur, Marlena Rykowska, Maja Orzech, Milena Lewko, **nauczyciel wspomagający Jolanta Złamaniec**, Martyna Hadała, **wychowawca Bernadetta Prędką**. W dolnym rzędzie od lewej: Milena Biesiada, Oliwia Szetela, Izabela Jarosz, Elżbieta Zawada, Julia Burzyńska, Olympia Real, Milena Janda.

Tyczyn, parafia pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej

Uczniowie kl. IIIc SP w Tyczynie. Górny rząd od lewej: Nikodem Malak, Hubert Chrzanowski, Szymon Leniart, Przemysław Żyła, Robert Michno, Bartosz Kotula, Wojciech Brzęk, Eryk Kajzer, Tomasz Arabasz, Tymoteusz Sondej, Franciszek Litwicki, Bartłomiej Szczepaniak, Przemysław Gajdek, Mateusz Tłuczek. Dolny rząd od lewej: **ks. Krzysztof Książek**, Kinga Kisiel, Zuzanna Lew, Natalia Mendoń, Amelia Kajzer, Julia Rokita, Izabela Szeruga, Maja Żuk, Magdalena Nawrot, Nicola Walciszewska, Emilia Rabijewska, Kasper Sikora, Tomasz Kawalec, **wychowawca Anita Dobrowolska.**

**Uczniowie kl. III
SP w Matysówce.**

I rząd siedzący od lewej: Wiktor Kąkol, Miłosz Zawora, Mikołaj Skowron, Jakub Rzepka, Filip Dopart, Ewelina Nowak, Zuzanna Kuk, Kinga Lewicka. II rząd od lewej strony: Wiktor Ziemieliński, Nikodem Mazgaj, Szymon Pyziak, Miłosz Kordowski, Dominik Pańczak, Amelia Wasilerska,

**Matysówka, parafia pw. Matki
Bożej Królowej Polski**

Milena Sitek, Zuzanna Skomra. Górny rząd od lewej: **wychowawczynie Grażyna Wyżykowska**, Sebastian Cygan, Szymon Sypień, Gabriel Sadowski, Maria Pachnicka, Oliwia Rzepka, Klaudia Kolek, Julia Rzepka, **ks. proboszcz Jan Pyziak.**

Dni Tyczyna 2018 - Piknik Historyczny z okazji 650-lecia Tyczyna

Fot. M-GOK

W orszaku wzięli udział również uczniowie z SP w Hermanowej...

Uczestnicy Pikniku przemaszerowali z tyczyńskiego Rynku do parku

...i uczniowie z SP w Matysówce

Pokaz tańca dworskiego

Podczas pikniku można było obejrzeć i kupić m.in. wyroby garncarskie

Pokazom walk rycerskich przygląda się Władysław Jagiełło z małżonką

Średniowieczne gry i zabawy dwórek i dworzan

Organizatorzy pikniku z przedstawicielami SP w Kielnarowej (zwycięzcą turnieju „O Miecz Króla K. Wielkiego”) oraz SP w Tyczynie